

CONFEDERAȚIA PATRONALĂ
CONCORDIA
DIALOG PENTRU DEZVOLTARE

IMPACTUL IMPOZITULUI PE CONSTRUCȚII SPECIALE

Autori:

Prof. univ. dr. Cristian Valeriu PĂUN, Academia de
Studii Economice din București

Prof. univ. dr. Radu Cristian MUȘETESCU, Academia
de Studii Economice din București

București, 2025

Conținut:

Partea 1: Impozitul pe construcții speciale, o soluție sau o frână în calea dezvoltării?	2
1.1. Prezentare definiție text legislativ	3
1.2. Descriere obiect taxare: construcții speciale (engl. „ <i>non-building structures</i> “)	6
1.3. Provocările fiscale din spatele taxării construcțiilor speciale	8
1.4. „Rostogolirea” inevitabilă a taxării activelor spre consumatorul final	11
1.5. Taxarea activelor versus impozitul pe profit	12
1.6. Impozitarea activelor versus impozitarea cifrei de afaceri	13
1.7. Taxarea activelor ignoră partea de pasiv / datorii a bilanțului societăților comerciale.	13
1.8. Costurile de implementare ale unei taxe pe active / pe construcții speciale	14
Partea 2: Analiza impactului fiscal al impozitului pe construcții speciale	16
2.1. Impactul asupra nivelului și dinamicii impozitelor colectate la bugetul de stat	18
2.2. Impactul asupra structurii veniturilor fiscale în bugetul de stat	21
2.3. Estimarea impactului asupra veniturilor bugetare privind aplicarea impozitului pe construcții speciale în 2025 (varianta 0,5%)	30
Partea 3: Analiza efectului sectorial al impozitului pe construcții speciale	37
3.1. Impactul asupra sectoarelor de extracție de petrol brut și gaze naturale (CAEN 0610 și 0620)	38
3.2. Impactul asupra sectorului de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale (CAEN 0910)	40
3.3. Impactul asupra sectorului de fabricare a produselor obținute din prelucrarea titeiului (CAEN 1920)	42
3.4. Impactul asupra sectorului de producție de energie electrică (CAEN 3511)	44
3.5. Impactul asupra sectorului de transport și distribuție energie electrică (CAEN: 3512 și 3513)	45
3.6. Impactul asupra sectorului de producție a gazelor naturale (CAEN: 3521)	47
3.7. Impactul asupra sectoarelor de distribuție și de comercializare a combustibililor gazoși prin conducte (CAENuri: 3522 și 3523)	49
3.8. Impactul asupra sectorului de comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate (CAEN: 4671)	51
3.9. Impactul asupra sectorului de comerț cu amănuntul total (CAEN: 4711)	53
3.10. Impactul asupra sectorului de comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule (CAEN: 4730)	54
3.11. Impactul asupra sectorului de transport prin conducte (CAEN: 4950)	56
3.12. Sinteza impactului potențial al introducerii impozitului pe construcții speciale dintr-o perspectivă sectorială	58
Partea 4: Efectul fiscal de antrenare al impozitului pe construcții speciale	64
Concluzii și recomandări	71

Partea 1: Impozitul pe construcții speciale, o soluție sau o frână în calea dezvoltării?

România funcționează pe deficit excesiv din 2019, după ce în perioada 2017 – 2018 am asistat la o deteriorare evidentă a echilibrelor fiscale prin aplicarea unor ample ajustări bugetare menite să stimuleze cererea agregată (consumul) și să valorifice potențialul economiei românești. Pilonii principali ai acestui model de dezvoltare economică de natură keynesistă au fost: (i) creșterea salariilor în sectorul bugetar prin aplicarea legii salarizării unitare; (ii) creșterea alocațiilor cu asistența socială prin introducerea pensiei minime (o pensie socială), majorarea punctului de pensie cu rata inflației și dinamica salariului mediu; ulterior a apărut o nouă lege a pensiilor și o nouă formulă de calcul care a inclus și o recalculare a pensiilor din trecut și (iii) introducerea și dezvoltarea de noi programe generoase de asistență socială menite să amelioreze inegalitatea veniturilor și problema sărăciei în România. Din păcate, majoritatea acestor acțiuni s-au lovit destul de repede de o problemă semnificativă – deficitul bugetar transformată apoi într-o altă problemă semnificativă – explozia datoriei publice. Un corolar al acestui deficit bugetar este deficitul de balanță comercială (exporturile nu pot ține pasul cu importurile, mai ales pe partea de bunuri), de inflație și de presiuni evidente pe rata dobânzii.

Introducerea unui nou impozit, precum taxa pe construcții speciale, pentru a atinge obiectivul declarat al reducerii deficitului bugetar al României este o măsură neașteptată, nediscutată și aparent hazardată. Această afirmație poate fi demonstrată prin două mari tipuri de argumente:

1. din perspectiva guvernului însăși, este o măsură care, cel mai probabil, având în vedere experiența anterioară, nu va rezolva problema deficitului bugetar.
2. din perspectiva sectorului privat, are un impact negativ prin reducerea activității economice prin reducerea investițiilor, a ocupării forței de muncă și a randamentului capitalului.

Aceste două tipuri de argumente merg, la un nivel derivat, și în alte tipuri de argumente:

3. din perspectiva mediului de afaceri, duce la o degradare a calității acestuia, având un efect descurajator asupra investițiilor directe, fapt care, pe termen mediu și lung, va agrava indicatorii macroeconomici ai României.

4. din perspectiva consumatorilor, există un impact major asupra bunăstării acestora, printr-un efect antrenant de creștere a prețurilor (într-o perioadă care poate fi calificată drept inflaționistă) și reducere, în consecință.

1.1. Prezentare definiție text legislativ

Proiectul legislativ de la finalul anului 2024 și începutul anului 2025

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 156 din 30 decembrie 2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene.

Articolul LXIV, alin. 16.

(1) Impozitul pe construcții se calculează prin aplicarea unei cote de 1% asupra valorii construcțiilor existente în patrimoniul contribuabililor la data de 31 decembrie a anului anterior, din care se scade valoarea clădirilor pentru care se datorează impozit pe clădiri potrivit prevederilor titlului IX. Intră sub incidența acestor prevederi și valoarea clădirilor din parcurile industriale, științifice și tehnologice care, potrivit legii, nu beneficiază de scutirea de la plata impozitului pe clădiri. În situația construcțiilor de natura domeniului public/privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, impozitul este datorat de contribuabilii care le au în administrare/concesiune/ folosință cu titlu gratuit/închiriere.

(2) În situația în care, în cursul anului curent, se înregistrează operațiuni de majorare sau diminuare a valorii construcțiilor menționate la art. 497, impozitul pe construcții calculat potrivit alin. (1) nu se recalculează. Aceste modificări sunt luate în considerare pentru determinarea impozitului pe construcții datorat pentru anul următor.

17. La articolul 498, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins: (4) Pentru contribuabilii care intră sub incidența art. 16 alin. (5), prevederile prezentului titlu se aplică cu anul fiscal modificat care începe în anul 2025.

18. La articolul 499, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: (2) Impozitul pe construcții, declarat potrivit alin. (1), se plătește în două rate egale până la datele de 30 iunie, respectiv 31 octombrie inclusiv.

Acest text devine **art. 498 din Codul Fiscal, respectiv Legea nr. 227 / 2015**

(1) Impozitul pe construcții se calculează prin aplicarea unei cote de 1% asupra valorii construcțiilor existente în patrimoniul contribuabililor la data de 31 decembrie a anului anterior, evidențiată contabil în soldul debitor al conturilor corespunzătoare construcțiilor menționate la art. 497, din care se scade:

a) valoarea clădirilor, pentru care se datorează impozit pe clădiri, potrivit prevederilor titlului IX. Întră sub incidența acestor prevederi și valoarea clădirilor din parcurile industriale, științifice și tehnologice care, potrivit legii, nu beneficiază de scutirea de la plata impozitului pe clădiri;

b) valoarea lucrărilor de reconstruire, modernizare, consolidare, modificare sau extindere la construcții închiriate, luate în administrare sau în folosință;

c) valoarea construcțiilor și a lucrărilor de reconstruire, modernizare, consolidare, modificare sau extindere a construcțiilor, aflate sau care urmează să fie trecute, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

d) valoarea construcțiilor din subgrupa 1.2 „Construcții agricole” din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe;

e) valoarea construcțiilor situate în afara frontierei de stat a României, astfel cum aceasta este definită potrivit legii, inclusiv cele situate în zona contiguă a României și zona economică exclusivă a României, astfel cum sunt delimitate prin Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României, republicată, pentru operațiunile legate de activitățile desfășurate în exercitarea drepturilor prevăzute de art. 56 și 77 din Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, ratificată de România prin Legea nr. 110/1996;

f) valoarea construcțiilor din domeniul public al statului și care fac parte din baza materială de reprezentare și protocol, precum și a celor din domeniul public și privat al statului, închiriate sau

date în folosință instituțiilor publice, construcții administrate de Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”;

g) valoarea construcțiilor deținute de structurile sportive, definite potrivit legii.

(2) În situația în care, în cursul anului curent, se înregistrează operațiuni de majorare sau diminuare a valorii soldului debitor al conturilor corespunzătoare construcțiilor menționate la art. 497, impozitul pe construcții calculat potrivit alin. (1) nu se recalculează. Aceste modificări sunt luate în considerare pentru determinarea impozitului pe construcții datorat pentru anul următor.

(3) Cheltuiala cu impozitul calculat potrivit alin. (1) este cheltuială deductibilă la stabilirea rezultatului fiscal reglementat de titlul II.

ART. 499 - Plata impozitului și depunerea declarației fiscale

(1) Contribuabilii prevăzuți la art. 496 sunt obligați să calculeze și să declare impozitul pe construcții, până la data de 25 mai inclusiv a anului pentru care se datorează impozitul.

(2) Impozitul pe construcții, declarat potrivit alin. (1), se plătește în două rate egale, până la datele de 25 mai și 25 septembrie inclusiv.

(3) Prin excepție de la alin. (1) și (2), contribuabilii care încetează să existe în cursul anului au obligația de a declara și a plăti impozitul determinat conform art. 498 alin. (1), până la data încheierii perioadei din an în care persoana juridică a existat.

(4) Contribuabilii nou-înființați datorează impozitul pe construcții începând cu anul fiscal următor.

(5) Modelul și conținutul declarației privind impozitul pe construcții se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Impozitul reglementat de prezentul titlu reprezintă venit al bugetului de stat și se administrează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

Ulterior, pe data de 3 martie 2025, Guvernul României reduce nivelurile de impozitare de la 1%, respectiv 0,5% la 0,5%, respectiv 0,25%, făcând, prin urmare, diferențierea dintre activele deținute de către întreprinderi private și cele deținute de către stat.

Diferențierea pare a fi argumentată pe motivul că unele construcții speciale, aflate în proprietatea statului și care sunt utilizate de către întreprinderi economice, nu au fost supuse procesului de amortizare și nu se cunoaște valoarea lor netă contabilă. În consecință, se propune un procent de 0,25% care ar fi echivalent cu o taxă de 0,5% pentru un asemenea activ aflat în proprietate privată aflat la jumătatea duratei normate de viață.

Comparație text cu cel din 2014

Textul OUG 102 din 2013, cel care a introdus în România pentru prima oară impozitul pe construcții speciale, este aproape similar cu cel din 2025. Astfel, executivul român preia aproape nemodificat un text de lege amplu criticat de către mediul de afaceri și presa economică din acel moment. Singura diferență notabilă față de textul legislativ de la acel moment constă în calculul impozitului din 2025, care se realizează pe valoarea netă a activelor și nu, așa cum era la acel moment, pe valoarea lor brută. Acest lucru face ca veniturile estimate din colectarea taxei să fie în mod semnificativ mai mici, având în vedere nu numai efectul inflaționist din prezent (2025, față de anul 2014, când a fost implementat pentru prima oară impozitul) dar și existenței unui stoc relativ învechit de asemenea active fixe pentru anumite întreprinderi.

1.2. Descriere obiect taxare: construcții speciale (engl. „non-building structures”)

„Construcțiile speciale” sunt o titulatură sub care se încadrează o varietate foarte mare de active fixe aflate în circuitul economic. Caracteristica lor fundamentală este diferențierea de activele de tip „clădiri” și cele de tip „echipamente”. Diferențele pornesc de la trăsături fizice / constructive și ajung la utilizările lor economice.

Paralelă clădiri – construcții speciale din punct de vedere economic

1. construcțiile speciale, în cea mai mare parte a lor, nu au aceeași convertibilitate și, în consecință, lichiditate, ca și clădirile. Altfel spus, unele dintre ele sunt extrem de specifice unor anumite tipuri de activități economice și pot prezenta, în consecință, interes economic doar la nivel de sector economic și, mai mult, uneori doar la nivelul unui anumit tip de operator economic care are un anumit model de afaceri implementat. Astfel, acest tip de active nu sunt facil a fi

transferate către alte tipuri de activități productive, fiind, în consecință, puțin convertibile. Acest lucru face ca prețul lor – sau valoarea lor – să fie dificil de evaluat și, în consecință, prețul să fie volatil și imprevizibil.

2. În plus, și corelat cu primul aspect, instituțiile financiar-bancare sunt puțin probabil a accepta asemenea tipuri de active drept colateral în contractele de credit datorită tocmai specificității lor ridicate și a existenței unei piețe secundare reduse, deci puțin lichide. Această caracteristică face ca acest tip de active să fie, în general, finanțat din capitalul propriu al agenților economici fiindcă interesul economic este foarte specific iar finanțarea din surse externe dificilă.

3. continuitatea clădiri - construcții speciale nu este o dimensiune tehnică sau tehnologică ci una strict economică, fapt care face ca între cele două tipuri de active să fie o plajă destul de continuă.

Taxarea clădirilor = o discuție legată de filozofia taxării: poate fi aplicată, *mutatis mutandis*, și la construcții speciale?

Argumentul fundamental al taxării activelor reale precum terenul și clădirile constă în faptul că:

- taxarea acestora introduce stimulente pentru proprietarii lor de a le introduce în circuitul economic și de a evita situația de a deveni „active de refugiu” pentru tezaurizare și acumulare de capital. Prin taxarea acestor active la nivel personal, proprietarii lor sunt motivați să le introducă în circuitul economic pentru a genera venituri și a acoperi astfel taxele;
- aceste active sunt „imobile” și pot fi, în consecință, „ușor” de taxat în măsura în care, față de alți factori de producție precum munca dar mai ales capitalul, deținătorii lor nu pot „arbitra” ușor între diferite jurisdicții în funcție de nivelul taxării. Altfel spus, guvernele care taxează puternic aceste active sunt cele care pot avea dificultăți în a colecta taxe pe factorii de producție mobili.

Dintre aceste argumente, doar cel legat de imobilitatea factorilor de producție este valabil și pentru construcțiile speciale. Celălalt argument – stimularea introducerii lor în circuitul economic – nu există în măsura în care construcțiile speciale sunt chiar ele manifestarea investiției în activități de producție, respectiv sunt deja în circuitul economic. Acest lucru face ca taxarea

construcțiilor speciale să nu aibă legătură cu logica economică a taxării celorlalte tipuri de active fixe, respectiv terenurile și clădirile.

Paralelă construcții speciale – echipamente din punct de vedere economic

Diferența dintre echipamente și imobile, în cadrul activelor imobilizate este evidentă. Încadrarea unor active la categoria de construcții speciale, conform legii, se lovește și de următoarele aspecte:

1. construcțiile speciale sunt, spre deosebire de echipamente, imobile. Ele nu pot fi mutate fără a afecta capacitatea lor de a contribui la activitatea economică a întreprinderii. Pe de altă parte, echipamentele pot fi facil dezasamblate și instalate la o altă întreprindere economică. Acest lucru le face, bineînțeles, mai ușor de tranzacționat pe piața factorilor de producție.
2. spre deosebire de echipamente, multe din aceste construcții speciale sunt realizate de către întreprinderi în regim propriu, fapt care le face să fie specifice unei întreprinderi economice.
3. echipamentele au, în general, o piață secundară mai lichidă în măsura în care ele sunt mai generice.

1.3. Provocările fiscale din spatele taxării construcțiilor speciale

Orice întreprindere economică se angajează în activitatea de „producție” de bunuri și servicii prin mobilizarea anumitor factori de producție în scopul desfășurării activității economice și, în final, pentru realizarea de vânzări. Ca regulă generală, acești factori de producție materiali sau „reali” (problema capitalului și a muncii sunt de altă natură) se regăsesc în bilanțul societăților comerciale sub formă de active „reale” (spre deosebire, de exemplu, de cele „financiare”). Aceste active reale pot fi împărțite în active circulante și active fixe.

Activele fixe sunt folosite pe mai multe cicluri de producție, respectiv, în mod concret, pe mai multe exerciții financiare și au, de cele mai multe ori, o valoare mai mare decât activele circulante. De aceea, aceste active sunt specifice unei anumite întreprinderi, se tranzacționează

mai rar și devin, în consecință, critice pentru modelul de afaceri al întreprinderii în cauză și, bineînțeles, pentru competitivitatea acesteia. Nu este exagerat a califica acest tip de active – construcțiile speciale – ca fiind esențiale pentru modelul de afaceri al multor întreprinderi.

Această calitate strategică a construcțiilor speciale este cu atât mai valabilă mai ales pentru întreprinderile din acele sectoare în care activitățile de producție și distribuție au o importantă componentă spațială: industria extractivă și producția agricolă, produsele și serviciile de tip utilitate publică, transportul și comerțul atât cu ridicata cât și cu amănuntul. În aceste sectoare, „construcțiile speciale” sunt definitorii pentru modelul de afaceri al întreprinderilor și pentru performanța lor economică. Tranzacționarea unor asemenea active în aceste sectoare este rară și atipică, ele fiind vândute / cumpărate fie cu unități strategice de afaceri mai mari (engl. „on-going concerns”) fie la o valoare reziduală, marginală.

În plus, există societăți comerciale care, din motive diverse, nu dețin în proprietate activele fixe pe care le folosesc, acestea apelând la închirierea factorilor de producție (prin contracte de închiriere, contracte de leasing, etc.). În consecință, aceste active fixe nu se regăsesc în propriul lor bilanț ci în bilanțul altor societăți comerciale, care fac parte din „lanțul lor de valoare”. Este o diferențiere care se face de multe ori în modelele de afaceri între întreprinderi „intensive” în active fixe și întreprinderi „ușoare” în active fixe.

Având în vedere aceste caracteristici ale construcțiilor speciale ca și active economice, o taxă pe active penalizează deținerea de active și poate mai multe efecte:

- descurajează investiția în acest tip de active;
- descurajează producția de acest tip de active;
- descurajează deținerea de acest tip de active;
- reduce competitivitatea întreprinderilor, mai ales a celor din anumite sectoare economice;
- reduce productivitatea muncii: activele pe care la au la dispoziție angajații sunt cele care permit creșterea productivității acestora;
- penalizează activele „noi” față de activele „vechi”: având în vedere că taxa este calculată la valoarea contabilă netă a acestora, vor fi taxate mai puternic activele noi, care au o valoare

rămasă neamortizată mai mare față de activele vechi, care au valori contabile reduse sau chiar egale cu 0.

Taxa pe stâlp este o taxă „hibridă”: deși pare o taxă directă, ea are elemente de taxă indirectă

La o primă vedere, taxa pe construcții speciale pare a fi echivalenta impozitului pe clădiri. Definirea ei și modul de calcul conform legislației par a sugera acest lucru: *„Impozitul pe construcții se calculează prin aplicarea unei cote de 1% asupra valorii construcțiilor existente în patrimoniul contribuabililor la data de 31 decembrie a anului anterior, din care se scade valoarea clădirilor pentru care se datorează impozit pe clădiri potrivit prevederilor titlului IX”* (art. 16, alin. 1, OUG 156 din 2024).

Cu toate acestea, există diferențe notabile din punct de vedere economic. Clădirile pot intra în circuitul economic ca și active fixe ale unor întreprinderi dar acestea au și un circuit civil, atunci când se află în proprietatea unor persoane fizice. Mai ales în cazul unor afaceri mici, acestea pot utiliza clădirile care sunt închiriate de către proprietarul lor (care poate fi inclusiv acționarul principal al afacerii). Cel mai plauzibil este că acest acționar / proprietar va avea în vedere diferențele de fiscalitate între cele două alternative și va optimiza fiscal (dar și din punctul de vedere al expunerii / riscului de afaceri) internalizarea sau externalizarea acestui tip de active.

În cele mai multe din cazuri, construcțiile speciale sunt prezente exclusiv în circuitul economic și nu sunt tranzacționate în circuitul civil decât cu titlu excepțional și, cel mai probabil, la valoarea lor reziduală / de lichidare. Acest lucru confirmă faptul că construcțiile speciale au un grad de conversie / convertibilitate mult mai redus decât cel al imobilelor și, în același timp, nu pot fi folosite în eventuale strategii de optimizare fiscală.

Acest lucru face ca extrapolarea argumentelor existente în cazul taxării clădirilor să nu fie transferat și la taxarea construcțiilor speciale. Astfel, nici o întreprindere nu investește în construcții speciale ca formă de „parcare” a capitalului și, eventual, transformare a acestuia în lichidități la un moment dat ulterior (care ar fi în obiectul taxării directe). Taxarea construcțiilor speciale este o taxare a activității economice în măsura în care acest tip de active este întotdeauna folosit în scopuri de „producție”. În consecință, taxarea construcțiilor speciale pare

a avea mai curând profilul unei taxări indirecte, de tipul taxei pe valoarea adăugată. Acest lucru face ca incidența acestui impozit să fie mai echivalentă cu incidența TVA decât cu incidența impozitului pe clădiri.

1.4. „Rostogolirea” inevitabilă a taxării activelor spre consumatorul final

Taxarea oricărui tip de active are ca efect stimulente puternice de reducere a utilizării acestora de către întreprinderile economice. O soluție intermediară poate fi apelarea la active închiriate, care nu intră în bilanțul întreprinderilor. Bineînțeles, aceste active există și vor fi taxate, însă sarcina fiscală poate cădea diferit pe diferitele tipuri de societăți comerciale care pot fi supuse unor condiții de taxare diferite. Cele mai afectate de taxarea activelor sunt societățile comerciale „intensive” în active fixe. Cu toate acestea, procesul de „transfer” / „rostogolire” a impactului / incidenței fiscal(e) se păstrează, astfel încât, la final, întregul lanț de distribuție va fi afectat, inclusiv consumatorul final.

Indiferent de modelul de afaceri implementat de către o întreprindere economică, aceasta va încerca să păstreze randamentul investiției în active fixe prin creșterea costului utilizării acestor active în producție. Acele entități dețin active fixe pe care nu le angajează însă în mod activ în producție, sarcina taxării acestora va pune o presiune și mai mare pe performanța lor economică.

Astfel, având în vedere că investiția în active este o decizia luată de către o întreprindere economică doar după validarea ei din punctul de vedere al unui criteriu financiar (ex. crearea de valoare). Acest criteriu se materializează și în existența unui randament cerut (engl. „*required return*”). Orice întreprindere va căuta să depășească acest randament chiar și după ce, eventual, acest activ este taxat mai puternic de către stat. În aceste condiții, proprietarul activului va încerca să „rostogolească” acest nou cost (taxa pe activ) mai departe pe lanțul de producție astfel că acesta va ajunge, în mod logic, la consumatorul final.

Bineînțeles, chiar dacă rostogolirea nu este „perfectă”, taxarea activelor se va materializa, la finalul lanțului de producție, în creșterea de prețuri pentru consumatorii finali. Odată confrunțați cu prețuri mai mari (chiar și marginal), se va manifesta, în funcție de elasticitatea cererii, o reducere a consumului final de bunuri și servicii care sunt produse prin active taxate mai puternic. În mod interesant însă, dacă aceste active sunt concentrate mai ales în sectoare economice de tipul utilităților (energie, distribuție, telecomunicații, etc.), acolo unde în mod istoric elasticitatea cererii este redusă, atunci taxarea activelor va fi rostogolită, în mod inerent, mai „eficient” către acest consumator final. Astfel, taxarea activelor va fi echivalentă cu o taxare a cererii. Din acest punct de vedere, introducerea taxei pe construcții speciale este echivalentă, așa cum am argumentat deja, cu o creștere a Taxei pe Valoarea Adăugată.

1.5. Taxarea activelor versus impozitul pe profit

Principală provocare a oricărei taxe pe active este aceea că aceasta este indiferentă la profitabilitatea economică a societăților comerciale proprietare sau utilizatoare a activelor. Astfel, două societăți comerciale care dețin construcții speciale, vor plăti aceeași taxă indiferent dacă una este profitabilă iar cealaltă este pe pierdere.

Pentru societățile comerciale profitabile, taxarea activelor reprezintă, în mod fundamental, o dublă taxare a profitului economic (atât prin impozitul pe profit cât și prin impozitul pe active). Întreprinderile sunt taxate atât pe profit cât și pe activele pe care le utilizează. Deci, în mod fundamental, este o dublă taxare a capitalului propriu investit de către asociați.

Pentru întreprinderile neprofitabile însă, taxarea activelor reprezintă, în mod fundamental, o taxare a capitalului în măsura în care o pierdere financiară dintr-un anumit exercițiu este acoperită, conform practicilor financiar-contabile, din capitalul propriu al întreprinderii și, în final, al asociaților societății comerciale în cauză.

Din acest punct de vedere, taxarea activelor este indiferentă față de performanța economică a societăților comerciale, într-o măsură chiar mai mare decât taxarea profitului.

1.6. Impozitarea activelor versus impozitarea cifrei de afaceri

Impozitarea cifrei de afaceri poate presupune, la rândul său, impozitarea unor întreprinderi care nu sunt profitabile din punct de vedere economice, deși desfășoară o anumită activitate productivă și înregistrează vânzări. Din acest punct de vedere, statul pune presiune pe acele întreprinderi care nu sunt economic viabile pe termen scurt să iasă din circuitul economic.

Taxarea unor active reprezintă un impact și mai puternic din această perspectivă în măsura în care, deși volumul de activitate economică al unei întreprinderi este direct corelat cu mărimea activelor pe care le are la dispoziție, pot exista situații în care unele întreprinderi dețin, pe termen scurt, active pe care nu le angajează activ în procesul de producție, fapt care face ca taxarea acestora să aibă un impact negativ multiplicat.

Lipsa de profitabilitate sau incapacitatea unei întreprinderi de a fi performantă în generarea de vânzări sunt condiții care se pot dezvolta pe termen scurt. Există întreprinderi care își modifică modelul de afaceri sau se confruntă cu dificultăți asociate unui proces de restructurare, la rândul său posibil a fi determinat de restructurarea unor sectoare de activitate. Impozitul pe cifra de afaceri dar mai ales impozitul pe active le penalizează în mod suplimentar și îngreunează și mai mult acest proces de tranziție și redresare, procese care sunt normale într-o economie de piață.

1.7. Taxarea activelor ignoră partea de pasiv / datorii a bilanțului societăților comerciale.

Există societăți comerciale care își finanțează activele prin capital propriu (presupunem 0 datorii) și societăți comerciale care își finanțează activele prin capital de împrumut / datorii. Practic, dintre cele două categorii de societăți comerciale, efectul cel mai puternic se va manifesta pe cele care apelează în principal la capital propriu ca sursă de finanțare (de regulă, societățile comerciale de mici dimensiuni, care nu sunt „*bancabile*”, respectiv nu îndeplinesc condițiile financiare pentru a primi un credit bancar) sau cele care au o politică mai conservatoare privind structura de capital. Societățile comerciale mai îndatorate vor reuși ca, prin efectul de scut fiscal, să mai reducă din impactul economic al taxării activelor.

1.8. Costurile de implementare ale unei taxe pe active / pe construcții speciale

Din punct de vedere al impactului financiar-contabil, taxa pe stâlp practic anulează efectul de „scut fiscal” (engl. „*tax shield*”) al amortizării. Legislația financiar-contabilă permite, conform unor reglementări stricte, ca întreprinderile să poată să recupereze valoare investițiilor pe care le realizează în active fixe prin deducerea în fiecare exercițiu financiar a unei cote de amortizare. Această cotă de amortizare permite întreprinderii să reducă rezultatul financiar pe care îl raportează, fapt care reduce impozitul pe profit pe care îl calculează și plătește statului român. Aceste economii de taxe permit întreprinderilor să își recupereze aceste investiții și, evident, să acumuleze capitalul necesar unor investiții noi. O măsură mult mai puțin invazivă cu același efect fiscal al (re)introducerii impozitului pe construcții speciale ar fi suspendarea amortizării pe 1 an a activelor de tip construcții speciale.

Diferența dintre cele două alternative ar fi că:

- introducerea unui nou impozit este asociat cu o creștere a costurilor de implementare de către întreprinderi a noii reglementări (engl. „*compliance costs*”), care, în mod evident, ar fi un cost mai mare decât 0.
- reducerea, cu caracter temporar, a „scutului fiscal” al amortizării nu ar presupune nici un cost suplimentar din punctul de vedere al contribuabilului.

Exemplu. luând o structură specială care este amortizată pe o perioadă de 20 (durata normată, conform legislației contabile) și luând în considerare un impozit pe profit de 16%, am avea următoarea situație:

- cota anuală de amortizare = $100 / 20 = 5\%$ pe an.
- efectul de scut fiscal = $16\% \times 5\% = 0,8\%$ pe an.

Astfel, acest efect de scut fiscal, în cazul enunțat mai sus, ar fi de 0,8%, aproape egal cu taxa de 1% care va fi introdusă de către OUG. Este de menționat că echivalența este, în același timp, în

defavoarea taxei în măsura în care noua taxă va introduce și noi costuri de *compliance* din partea agenților economici privați.

Astfel, prin simpla suspendare a procedurii de amortizare a acestor active, guvernul poate obține același efect ca și introducerea unei noi taxe dar impunând un cost suplimentar minim pentru întreprinderi.

Mai mult, un același efect ar putea fi realizat în momentul în care ar fi prelungite duratele normale de amortizare pentru anumite tipuri de active, chiar structurile speciale. În Statele Unite ale Americii, Legea de reducere a deficitului din 1984 (engl. „*Deficit Reduction Act*” - DEFRA) a optat pentru exact o asemenea soluție: a crescut durata normală de amortizare a anumitor active reale de la 15 la 18 ani. Astfel, o modificare aparent minimă a legislației contabile a permis evitarea creșterii taxelor deja existente sau eventual introducerea unor taxe noi.

Partea 2: Analiza impactului fiscal al impozitului pe construcții speciale

În această secțiune a analizei noastre ne-am propus să evaluăm impactul pe care l-ar avea impozitul pe construcții speciale asupra bugetului de stat. În analiză am avut în vedere prima aplicare a acestui impozit (varianta din 2014) care a fost valabilă pentru 3 ani: 2014 – 2016. Metoda de analiză folosită este analiza contrafactuală. Am luat în considerare execuția bugetară aferentă celor 3 ani de dinaintea aplicării acestui impozit (2011 – 2013) și execuția bugetară aferentă celor 3 ani în care impozitul pe construcții speciale a fost aplicat în România. Din execuția bugetară ne-am concentrat doar pe partea de venituri pe principalele componente: venituri totale, venituri curente, venituri fiscale și categoriile de venituri fiscale (Anexa 1).

Trebuie menționat că, în perioada 2014-2016, impozitul pe construcții speciale a fost cea mai importantă măsură de natură fiscală pentru mediu de afaceri, celelalte modificări fiscale din acel an având o importanță marginală pentru acesta (Anexa 2).

În analiza contrafactuală am avut în vedere procentul fiecărei categorii de venituri fiscale (impozite, taxe) în total venituri bugetare, venituri curente și venituri fiscale. Analiza contrafactuală a urmărit 4 paliere:

- Efectul pe termen scurt:
 - analiza 2013 vs. 2014 (1 an înainte, 1 an după introducerea impozitului pe construcții speciale);
- Efectul pe termen mediu:
 - analiza 2013 vs. media 2014 - 2016 (1 an înainte, 3 ani în care a fost aplicat impozitul pe construcții speciale);
 - analiza 2014 vs. media 2011 - 2013 (3 ani înainte, 1 an în care a fost aplicat impozitul pe construcții speciale);
- Efectul pe termen lung:
 - Media 2011-2013 vs. media 2014 - 2016 (3 ani înainte, 3 ani în care a fost aplicat impozitul pe construcții speciale);

În analiza noastră am avut în vedere două aspecte: impactul asupra nivelului impozitelor și taxelor încasate de către stat și impactul asupra structurii taxelor (prin raportarea lor la total venituri fiscale). Modificările fiscale influențează atât gradul de colectare și dinamica volumului

taxelor și impozitelor încasate dar influențează și ponderea acestor taxe în total venituri sau în total venituri fiscale. Atunci când cresc încasările din anumite taxe, scad încasările din alte taxe, ca urmare a unor reacții normale ale operatorilor din piață (consumatori, producători) la modificările fiscale respective.

Un alt aspect important care explică acest impact este că nu putem izola prin măsurile fiscale impactul unor taxe și impozite. Nu există taxe care să afecteze doar anumite sectoare, doar producătorii sau doar consumatorii, doar companiile de o anumită dimensiune, doar companiile de o anumită naționalitate sau de un anumit tip (cu capital străin, multinaționale etc.).

Din analiza situației fiscal-bugetare la momentul introducerii impozitului pe construcții speciale putem extrage următoarele probleme structurale (care se regăsesc și în bugetul din prezent):

- Veniturile fiscale scad ca pondere în veniturile totale și în veniturile curente: dacă în 2011, ponderea veniturilor fiscale în total venituri era de 57,7%, această pondere a ajuns la 48,7 în 2019 și la 50,8 în 2024. Practic, veniturile fiscale au scăzut ca pondere în total venituri cu circa 7% în ultimii 15 ani. Adică, veniturile din care sunt acoperite cheltuielile publice se formează tot mai puțin prin taxe și impozite încasate din economia reală și tot mai mult prin venituri de natură nefiscală: venituri de la UE (cea mai mare parte), venituri din capital etc.;
- Un număr foarte redus de taxe generează cea mai mare parte a veniturilor fiscale din România: în 2014 (primul an când s-a introdus impozitul pe construcții speciale), 88,7% din veniturile fiscale erau realizate de TVA (40,7%), accize (19,3%), impozit pe salarii (19%) și impozit pe profit (9,8%); în 2024, dependența de cele 4 taxe s-a redus foarte puțin, la 86% din care TVA – 41%, accize – 16%, impozit pe salarii 17%, impozit pe profit – 12%. Practic, în perioada 2011 – 2024, s-au mutat din impozitul pe salarii câteva procente către impozitul pe profit, restul taxelor având aceeași importanță pentru veniturile fiscale. În întreaga perioadă analizată (inclusiv în perioada de aplicare a impozitului pe construcții speciale), celelalte impozite (impozitele pe proprietate, taxe pe utilizarea bunurilor, taxe vamale etc.) au avut un impact marginal asupra veniturilor fiscale. Impozitul pe proprietate, de exemplu, a avut o evoluție relativ constantă în ultimii ani, ponderea sa din total venituri bugetare păstrându-se în jurul unui procent de circa

2,3% și de circa 4% din total venituri fiscale (de 10 ori mai puțin decât încasările din TVA și de 5 ori mai puțin decât încasările din accize).

- Din analiza multi-anuală a execuției bugetare, România ar putea funcționa foarte ușor cu 5-6 taxe, celelalte taxe având, mai degrabă, un efect de barieră cu implicații contrare așteptărilor asupra încasărilor bugetare, un efect de inhibare a activității economice sau a investițiilor care influențează negativ încasările din celelalte taxe care sunt importante pentru buget (TVA, accize, impozit pe salarii, impozit pe profit).
- Prin raportarea la PIB, s-a înregistrat o scădere constantă a ponderii principalelor taxe și impozite care formează veniturile fiscale: TVA a scăzut de la 8,7% din PIB în 2011 (cu o cotă de TVA de 24%) la 6,9% din PIB în 2024 (cu o cotă de TVA de 19%); accizele au scăzut de la 3,5% din PIB în 2011 la 2,6% în 2024; impozitul pe salarii a scăzut de la 3,5% în 2011 la 2,8% în 2024. Impozitul pe profit a rămas relativ constant pe întreaga perioadă.

2.1. Impactul asupra nivelului și dinamicii impozitelor colectate la bugetul de stat

Primul nivel de analiză a impactului fiscal pe care l-am avut în vedere este cel asupra nivelului și dinamicii impozitelor și taxelor colectate în bugetul de stat (**Tabelul 1**). Dacă privim strict prin prisma dinamicii impozitelor pe proprietate observăm următoarele cu privire la introducerea impozitului pe construcții speciale în 2014:

- Pe **termen scurt** (primul an cu impozitul vs. anul de dinaintea introducerii impozitului) remarcăm o creștere a încasărilor din acest impozit cu 40%. Dinamica poate părea spectaculoasă la prima vedere însă suma încasată în plus este una marginală: circa 1,78 miliarde lei în plus la bugetul de stat (reprezentând 0,83% din veniturile totale). În plus, această încasare în plus a fost complet anulată de sumele în minus neîncasate la categoria taxelor pe utilizarea bunurilor (-1,53 miliarde lei) și încasări mai slabe la TVA (cu circa 949 milioane lei). Cu alte cuvinte, ceea ce a colectat în plus din acest impozit în 2014 statul a fost de două ori mai puțin față de ceea ce a colectat în minus din alte taxe. Din analiza noastră reiese că varianta extrem de dură a impozitului (ulterior, impozitul a fost redus și au fost introduse noi facilități și excepții) a dus la scăderi de TVA și de impozite pe utilizarea bunurilor. Ipoteza noastră este că efectul a fost unul negativ pe comenzi pentru acele

sectoare intensive în bunuri de capital care au încercat să introducă acest impozit în prețuri și că a existat și un efect de încetinire a investițiilor în active fixe (purtau TVA). Un corolar al acestui efect este acela că multe companii care aveau închiriate active fixe (clădiri sau construcții speciale) și-au redus la minim utilizarea acestora în procesul de producție, impozitele aferente fiind și ele în recul. Această ipoteză va fi analizată și la nivel sectorial în studiul nostru.

- Pe **termen mediu** (un an înainte vs. 3 ani cu impozitul și 3 ani înainte de impozit vs. primul an cu impozitul), observăm că se păstrează aceeași dinamică consistentă a încasărilor din impozitul pe proprietate dar că, valoric, sumele în plus rămân mai puțin consistente, în jurul valorii de 1,5 miliarde lei/an, echivalentul a circa 300 de milioane de euro / an. În condițiile unui deficit mediu de 13,7 miliarde lei / an, suma rămâne una marginală, mai ales că ea este semnificativ diminuată (aproape anulată) de încasările mai mici de la an la an din taxele pe utilizarea bunurilor (diminuate cu circa 1,1 miliarde lei/an).
- Un aspect important relevat de analiza pe termen mediu arată că încasările în plus din impozitul pe construcții speciale s-au diluat în timp: dinamica primului an cu impozitul pe construcții speciale versus media celor trei ani de dinaintea introducerii sale a fost de 49,16% (cu atât au crescut încasările din impozitul pe proprietate aferent) în timp ce plusul de încasări generat de cei trei ani cu impozit (media) a fost cu doar 34,91% față de anul de dinaintea introducerii acestui impozit. O parte din explicație rezidă în faptul că pe primul an s-a pornit la drum cu o variantă mai dură (1,5% în loc de 1%) dar și din faptul că economia a reacționat ulterior la acest impozit.
- Pe **termen lung**, se menține evoluția pozitivă și consistentă a încasărilor pentru impozitele pe proprietate. Din comparația mediei celor 3 ani de dinainte de impozit cu cei 3 ani de după impozit, statul a încasat în plus cu circa 43% din acest impozit, aceasta însemnând însă doar circa 1,8 miliarde lei / an (circa doar 6,5% din plusul de venituri fiscale la buget).

Tabelul 1: Impactul fiscal pe termen scurt al introducerii impozitului pe construcții speciale asupra nivelului impozitelor și taxelor

Impactul raportat la veniturile totale	1 an înainte	1 an după	GAP TS
Venituri totale	200046	213834	6.89%
Venituri curente	190649	199774	4.79%
Venituri fiscale	119110	124974	4.92%
Impozit pe profit	10926	12238	12.01%
Impozit pe salarii	22736	23692	4.20%
Impozit pe proprietate	4403	6185	40.47%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	78775	80352	2.00%
TVA	51827	50878	-1.83%
Accize	21106	24095	14.16%
Alte impozite pe bunuri și servicii	1521	2589	70.18%
Taxe pe utilizarea bunurilor	4320	2790	-35.42%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	620	643	3.71%
Alte impozite fiscale	385	417	8.42%

Dinamica valorii nominale	1 an înainte	3 ani cu taxa	TM	3 ani înainte	1 an după	TM
Venituri totale	200046	223703	11.83%	191587	213834	11.61%
Venituri curente	190649	210265	10.29%	182740	199774	9.32%
Venituri fiscale	119110	133227	11.85%	112614	124974	10.98%
Impozit pe profit	10926	13835	26.62%	10696	12238	14.41%
Impozit pe salarii	22736	26029	14.49%	20923	23692	13.23%
Impozit pe proprietate	4403	5940	34.91%	4147	6185	49.16%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	78775	84562	7.35%	74820	80352	7.39%
TVA	51827	53229	2.70%	50087	50878	1.58%
Accize	21106	25690	21.72%	20157	24095	19.54%
Alte impozite pe bunuri și servicii	1521	2514	65.23%	1302	2589	98.88%
Taxe pe utilizarea bunurilor	4320	3130	-27.55%	3274	2790	-14.80%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	620	781	25.90%	667	643	-3.60%
Alte impozite fiscale	385	528	37.09%	375	417	11.46%

Dinamica valorii nominale	3 ani înainte	3 ani cu taxa	Dinamică
Venituri totale	191587	223703	16.76%
Venituri curente	182740	210265	15.06%
Venituri fiscale	112614	133227	18.30%
Impozit pe profit	10696	13835	29.34%
Impozit pe salarii	20923	26029	24.41%
Impozit pe proprietate	4147	5940	43.26%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	74820	84562	13.02%
TVA	50087	53229	6.27%
Accize	20157	25690	27.45%
Alte impozite pe bunuri și servicii	1302	2514	93.09%
Taxe pe utilizarea bunurilor	3274	3130	-4.41%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	667	781	17.02%
Alte impozite fiscale	375	528	40.93%

Sursa: prelucrări proprii după datele MFP

În concluzie, analiza nivelului și dinamicii încasărilor bugetare în perioada de aplicare a impozitului pe construcții speciale relevă faptul că impozitul a generat încasări suplimentare la bugetul de stat semnificativ mai mari față de perioada de dinaintea aplicării sale însă aceste încasări sunt marginale prin raportare la suma veniturilor fiscale încasate în plus, la suma veniturilor totale încasate în plus și la valoarea totală a deficitului bugetar. În plus, aceste sume suplimentare au fost diminuate de încasări în minus la taxe importante (TVA, în 2014) și la taxele pe utilizarea bunurilor (în 2014 și 2015). Varianta mai dură a impozitului (cea din 2014) a generat efecte fiscale contradictorii mai accentuate (diminuarea altor taxe menționate, mutarea unor taxe în impozitele mărite sau nou introduse).

2.2. Impactul asupra structurii veniturilor fiscale în bugetul de stat

Următorul nivel de analiză pe care l-am avut în vedere a vizat modificările survenite în importanța acestui impozit în structura veniturilor fiscale și modificările acestei structuri ca urmare a aplicării acestui impozit în perioada 2014-2016. În acest sens, am căutat să observăm impactul pe care l-a avut impozitul pe construcții speciale prin prisma a trei paliere de analiză concentrate pe cele trei categorii mari de venituri la bugetul de stat (venituri totale, venituri curente și venituri fiscale):

- un prim palier care a vizat *ponderea taxelor/impozitelor în total venituri bugetare*;
- un altul care a vizat *ponderea impozitelor și taxelor în venituri curente*;
- un altul care s-a concentrat pe analiza impactului asupra *ponderii lor în veniturile fiscale*.

Prin acest tip de analiză am încercat să surprindem modificările generate de introducerea impozitului pe construcții speciale asupra importanței pe care l-a avut fiecare taxă / impozit esențial asupra formării și consolidării veniturilor la bugetul de stat.

Și în această analiză contrafactuală am avut în vedere din nou cele trei orizonturi de timp, ca și în analiza care a vizat nivelul și dinamica taxelor mai importante care formează veniturile la bugetul de stat:

- un *impact termen scurt* care a comparat primul an de introducere a impozitului pe construcții speciale (2014) cu anul de dinaintea sa;

- un *impact pe termen mediu* cu două variante: o comparație între primul an cu impozitul pe construcții speciale și media celor trei ani de dinaintea acestuia și o comparație între primul an de dinaintea introducerii impozitului pe construcții speciale cu media celor 3 ani în care acest impozit a fost introdus;
- un *impact pe termen lung* care a comparat media celor trei ani de dinaintea impozitului pe construcții speciale cu media celor trei ani când acest impozit a fost în vigoare.

Tabelul 2: Impactul fiscal pe termen scurt al introducerii impozitului pe construcții speciale asupra nivelului impozitelor și taxelor

Impactul raportat la VENITURILE TOTALE	1 an înainte	1 an după	GAP TS
Venituri curente	95.30%	93.43%	-1.88%
Venituri fiscale	59.54%	58.44%	-1.10%
Impozit pe profit	5.46%	5.72%	0.26%
Impozit pe salarii	11.37%	11.08%	-0.29%
Impozit pe proprietate	2.20%	2.89%	0.69%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	39.38%	37.58%	-1.80%
TVA	25.91%	23.79%	-2.11%
Accize	10.55%	11.27%	0.72%
Alte impozite pe bunuri și servicii	0.76%	1.21%	0.45%
Taxe pe utilizarea bunurilor	2.16%	1.30%	-0.85%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.31%	0.30%	-0.01%
Alte impozite fiscale	0.19%	0.20%	0.00%

Impactul raportat la VENITURILE CURENTE	1 an înainte	1 an după	GAP TS
Venituri fiscale	62.5%	62.6%	0.08%
Impozit pe profit	5.7%	6.1%	0.39%
Impozit pe salarii	11.9%	11.9%	-0.07%
Impozit pe proprietate	2.3%	3.1%	0.79%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	41.3%	40.2%	-1.10%
TVA	27.2%	25.5%	-1.72%
Accize	11.1%	12.1%	0.99%
Alte impozite pe bunuri și servicii	0.8%	1.3%	0.50%
Taxe pe utilizarea bunurilor	2.3%	1.4%	-0.87%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.3%	0.3%	0.00%
Alte impozite fiscale	0.2%	0.2%	0.01%

Impactul raportat la veniturile fiscale	1 an înainte	1 an după	GAP TS
Impozit pe profit	9.2%	9.8%	0.62%
Impozit pe salarii	19.1%	19.0%	-0.13%
Impozit pe proprietate	3.7%	4.9%	1.25%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	66.1%	64.3%	-1.84%
TVA	43.5%	40.7%	-2.80%
Accize	17.7%	19.3%	1.56%
Alte impozite pe bunuri și servicii	1.3%	2.1%	0.79%
Taxe pe utilizarea bunurilor	3.6%	2.2%	-1.39%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.5%	0.5%	-0.01%
Alte impozite fiscale	0.3%	0.3%	0.01%

Sursa: prelucrări proprii după datele MFP

Primul nivel de analiză a vizat așadar impactul pe termen scurt al introducerii impozitului pe construcții speciale asupra structurii veniturilor la bugetul de stat, cele trei categorii considerate relevante pentru studiul nostru (Tabelul 2). În toate cele trei cazuri observăm că impactul pe termen scurt asupra structurii construcției bugetare pe parte de venituri este relativ același:

- O creștere a importanței (ponderii) impozitului pe proprietate pentru toate cele trei categorii de venituri la bugetul de stat: cu 0,69% prin raportare la veniturile bugetare totale; cu 0,79% prin raportare la veniturile curente și cu 1,25% prin raportare la veniturile fiscale;
- Creșterea acestei ponderi este importantă dacă ne raportăm la valoarea acestei ponderi de dinainte de introducerea impozitului pe construcții speciale;
- Cu toate acestea, creșterea importanței impozitului pe proprietate este semnificativ diminuată (anulată) de scăderea importanței unor taxe fundamentale care au valoare mare în total venituri bugetare (TVA, impozit pe salarii) dar și a unor taxe comparabile cu impozitul pe proprietate (taxa pe utilizarea bunurilor).
- Impactul asupra încasărilor din impozitele pe salarii trebuie evidențiat separat ca efect pe termen scurt al introducerii impozitului pe construcții speciale. Cel puțin în primul an, statul a încasat mai puțin din impozitele pe salarii, concomitent cu sumele în plus din impozitul pe proprietate. Asta înseamnă că există un efect negativ evident pe termen scurt, pe partea de structură a taxelor, companiile contrabalansând taxe mai mari inclusiv pe seama angajaților.

- În ciuda acestei creșteri, veniturile la bugetul de stat (toate cele 3 categorii analizate) au continuat să scadă pe termen scurt, în anul în care acest impozit a fost introdus față de anul anterior introducerii sale. Aceasta demonstrează că impozitul pe construcții speciale nu a fost o soluție de consolidare fiscală, nu a reparat problemele structurale ale bugetului de stat. Dimpotrivă, a avut efecte pe termen scurt contrare.
- Ponderea în PIB a acestui impozit a crescut nesemnificativ, de la 0,07% în 2013 la 0,08% ceea ce arată că valoarea impozitului a rămas nesemnificativă atât pentru construcția bugetară cât și pentru deficitul bugetar raportat la PIB. Veniturile bugetare au continuat să fie concentrate la fel de mult pe cele 5 taxe/impozite importante (peste 85% din veniturile fiscale), în perioada aplicării impozitului pe construcțiile speciale accizele având un rol esențial, mult peste rolul asociat impozitului pe construcții speciale.

Analiza impactului fiscal *pe termen mediu* (Tabelul 3) arată că o comparație între cei trei ani în care a fost aplicat impozitul pe construcții speciale și primul an de dinainte (2013) indică următoarele aspecte:

- Și pe termen mediu situația se păstrează aceeași pentru toate cele trei categorii de venituri la bugetul de stat și pentru ambele analize (primul an cu impozitul vs 3 ani dinainte și anul de dinainte de aplicare a impozitului vs. 3 ani cu impozitul): o creștere a ponderii impozitului pe proprietate în veniturile totale cu 0,46% (1 an înainte vs. 3 ani cu impozit) și cu 0,73% (3 ani înainte vs. 1 an cu impozitul). Situația se menține la fel și în cazul ponderii în veniturile curente și în veniturile fiscale.
- Această pondere suplimentară se menține mai mare și în cazul veniturilor curente și în cazul veniturilor fiscale. De exemplu, diferența dintre cele două orizonturi de timp crește semnificativ în cazul veniturilor fiscale, ecartul ajunge să fie de 0,46% (față de doar 27% în cazul veniturilor totale la bugetul de stat). Acest lucru indică un aspect foarte relevant și important: pe termen mai lung, importanța mai mare a impozitelor pe proprietate ca urmare a introducerii impozitului pe construcții speciale se diluează, impozitul producând efecte mai degrabă adverse.
- Pe termen mediu, veniturile totale au continuat să scadă semnificativ și cu un ritm mult peste ritmul în care au crescut încasările din impozitul pe proprietate. Importanța veniturilor fiscale în veniturile totale a rămas neschimbată după introducerea impozitului

pe construcții speciale (în anul de dinainte ponderea lor în veniturile totale era de 59,94% și media celor trei ani cu impozitul indică un procent aproape identic). Prezența acestui impozit nu a îmbunătățit structura veniturilor la bugetul de stat, nu a crescut semnificativ ponderea veniturilor fiscale în total venituri.

- Concomitent cu creșterea importanței impozitului pe proprietate în total venituri, în venituri curente și în venituri fiscale, alte încasări au scăzut și pe termen mediu, nu doar pe termen scurt: importanța TVA în încasările la bugetul de stat (veniturile totale, veniturile curente și veniturile fiscale) a scăzut semnificativ atât în primul an față de media celor 3 ani cât și în cei trei ani cu impozit pe construcții speciale comparativ cu anul de dinaintea introducerii sale. Ce este interesant de remarcat este că scăderea încasărilor din TVA în cei trei ani cu impozitul a fost aparent redusă (o scădere a ponderii cu 2,12%) față de scăderea încasărilor din TVA în anul în care a fost introdus impozitul pe construcții speciale comparativ cu cei trei ani de dinainte (o scădere de 2,36%). Această scădere a încasărilor din TVA nu poate fi pusă integral în diminuarea TVA în 2016 de la 24% la 20%, având în vedere că și în 2014 și în 2015 au fost încasări semnificativ mai reduse de TVA față de media celor 3 ani de dinaintea introducerii impozitului pe construcții speciale. Este clar că cota mare de TVA genera evaziune și conformare fiscală tot mai redusă. Sumele în plus aduse de impozitul pe proprietate au fost însă mult sub sumele pierdute de stat din TVA sau taxele pe utilizarea bunurilor (ambele având o importanță tot mai redusă în formarea veniturilor de natură bugetară). În final, statul a obținut ca efect o modificare a structurii veniturilor de natură fiscală, crescând importanța unor impozite mici (prin prisma încasărilor la buget) și scăzând importanța unor impozite mari (la fel, prin prisma încasărilor la buget). Statul a pierdut mai mult TVA neîncasat (nu neapărat pentru că a scăzut cota de TVA, anii 2014 și 2015 având cota de TVA de 24%) decât a extras din economie resurse prin impozitul pe construcții speciale. Pe termen mediu, a dispărut compensarea creșterii impozitării prin introducerea impozitului pe construcții speciale pe seama impozitării muncii (încasările din impozitele pe salarii pe termen scurt au scăzut, fie pentru că nu au crescut suficient salariile, fie pentru că a crescut evaziunea pe muncă).

În concluzie, apreciem că în pofida creșterii importanței impozitelor pe proprietate în total venituri la bugetul de stat, venituri curente și venituri fiscale, această creștere s-a diluat în timp și această creștere s-a făcut prin scăderea importanței unor taxe similare ca valoare (taxele pe utilizarea bunurilor) dar și a unor taxe importante (TVA). Modificările de structură a veniturilor sunt evidente în urma aplicării acestui impozit dar nu și favorabile pentru buget și pentru echilibrul său. Impozitul pe construcții speciale nu a îmbunătățit structura veniturilor la bugetul de stat, nu a reprezentat o soluție la problemele structurale ale acestuia.

Tabelul 3: Impactul fiscal pe termen mediu al introducerii impozitului pe construcții speciale

Impactul raportat la V. TOTALE	1 an înainte	3 ani cu taxă	TM	3 ani înainte	1 an cu taxă	TM
Venituri curente	95.30%	94.01%	-1.29%	95.39%	93.43%	-1.96%
Venituri fiscale	59.54%	59.54%	0.00%	58.75%	58.44%	-0.30%
Impozit pe profit	5.46%	6.18%	0.72%	5.59%	5.72%	0.14%
Impozit pe salarii	11.37%	11.63%	0.27%	10.91%	11.08%	0.17%
Impozite pe proprietate	2.20%	2.66%	0.46%	2.16%	2.89%	0.73%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	39.38%	37.79%	-1.59%	39.03%	37.58%	-1.46%
TVA	25.91%	23.78%	-2.12%	26.15%	23.79%	-2.36%
Accize	10.55%	11.49%	0.94%	10.52%	11.27%	0.75%
Alte impozite pe bunuri și servicii	0.76%	1.12%	0.36%	0.67%	1.21%	0.54%
Taxe pe utilizarea bunurilor	2.16%	1.40%	-0.76%	1.69%	1.30%	-0.39%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.31%	0.35%	0.04%	0.35%	0.30%	-0.05%
Alte impozite fiscale	0.19%	0.24%	0.04%	0.20%	0.20	0.00%

Impactul raportat la VENITURILE CURENTE	1 an înainte	3 ani cu taxă	TM	3 ani înainte	1 an cu taxă	TM
Venituri fiscale	62.48%	63.34%	0.87%	61.59%	62.56%	0.97%
Impozit pe profit	5.73%	6.57%	0.84%	5.86%	6.13%	0.27%
Impozit pe salarii	11.93%	12.37%	0.44%	11.44%	11.86%	0.42%
Impozit pe proprietate	2.31%	2.83%	0.52%	2.27%	3.10%	0.83%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	41.32%	40.22%	-1.10%	40.92%	40.22%	-0.70%
TVA	27.18%	25.32%	-1.87%	27.42%	25.47%	-1.95%
Accize	11.07%	12.21%	1.14%	11.03%	12.06%	1.03%
Alte impozite pe bunuri și servicii	0.80%	1.20%	0.40%	0.70%	1.30%	0.59%
Taxe pe utilizarea bunurilor	2.27%	1.49%	-0.78%	1.78%	1.40%	-0.38%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.33%	0.37%	0.04%	0.37%	0.32%	-0.04%
Alte impozite fiscale	0.20%	0.25%	0.05%	0.21%	0.21%	0.00%

Impactul raportat la VENITURILE FISCALE	1 an înainte	3 ani cu taxă	TM	3 ani înainte	1 an cu taxă	TM
Impozit pe profit	9.2%	63.34%	0.87%	61.59%	62.56%	0.97%
Impozit pe salarii	19.1%	6.57%	0.84%	5.86%	6.13%	0.27%
Impozit pe proprietate	3.7%	12.37%	0.44%	11.44%	11.86%	0.42%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	66.1%	2.83%	0.52%	2.27%	3.10%	0.83%
TVA	43.5%	40.22%	-1.10%	40.92%	40.22%	-0.70%
Accize	17.7%	25.32%	-1.87%	27.42%	25.47%	-1.95%
Alte impozite pe bunuri și servicii	1.3%	12.21%	1.14%	11.03%	12.06%	1.03%
Taxe pe utilizarea bunurilor	3.6%	1.20%	0.40%	0.70%	1.30%	0.59%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.5%	0.37%	0.04%	0.37%	0.32%	-0.04%
Alte impozite fiscale	0.3%	0.25%	0.05%	0.21%	0.21%	0.00%

Sursa: prelucrări proprii după datele MFP

Următorul palier de analiză a fost cel *pe termen lung*, în care am comparat structura veniturilor la bugetul de stat prin analiza mediei celor 3 ani de dinaintea introducerii impozitului pe construcții speciale cu media celor 3 ani cât timp acest impozit a fost introdus în România (Tabelul 4).

Tabelul 4: Impactul fiscal pe termen lung al introducerii impozitului pe construcții speciale

Impactul raportat la veniturile totale	3 an înainte	3 ani cu taxă	GAP TL
Venituri curente	95.39%	94.01%	-1.38%
Venituri fiscale	58.75%	59.54%	0.80%
Impozit pe profit	5.59%	6.18%	0.60%
Impozite pe salarii	10.91%	11.63%	0.72%
Impozit pe proprietate	2.16%	2.66%	0.50%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	39.03%	37.79%	-1.24%
TVA	26.15%	23.78%	-2.37%
Accize	10.52%	11.49%	0.96%
Alte impozite pe bunuri și servicii	0.67%	1.12%	0.46%
Taxe pe utilizarea bunurilor	1.69%	1.40%	-0.30%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.35%	0.35%	0.00%
Alte impozite fiscale	0.20%	0.24%	0.04%

Impactul raportat la veniturile curente	3 an înainte	3 ani cu taxă	GAP TL
Venituri fiscale	61.6%	63.3%	1.75%
Impozit pe profit	5.9%	6.6%	0.71%
Impozite pe salarii	11.4%	12.4%	0.93%
Impozit pe proprietate	2.3%	2.8%	0.56%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	40.9%	40.2%	-0.70%
TVA	27.4%	25.3%	-2.10%
Accize	11.0%	12.2%	1.18%
Alte impozite pe bunuri și servicii	0.7%	1.2%	0.50%
Taxe pe utilizarea bunurilor	1.8%	1.5%	-0.29%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.4%	0.4%	0.00%
Alte impozite fiscale	0.2%	0.2%	0.04%

Impactul raportat la veniturile fiscale	3 an înainte	3 ani cu taxă	GAP TL
Impozit pe profit	9.5%	10.4%	0.86%
Impozite pe salarii	18.6%	19.5%	0.96%
Impozit pe proprietate	3.7%	4.5%	0.79%
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	66.4%	63.5%	-2.95%
TVA	44.5%	40.0%	-4.56%
Accize	17.9%	19.3%	1.37%
Alte impozite pe bunuri și servicii	1.1%	1.9%	0.76%
Taxe pe utilizarea bunurilor	2.9%	2.3%	-0.53%
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.6%	0.6%	-0.01%
Alte impozite fiscale	0.3%	0.4%	0.06%

Sursa: prelucrări proprii după datele MFP

Din analiza efectului pe termen lung asupra structurii încasărilor la bugetul de stat observăm următoarele:

- Și pe termen lung se confirmă faptul că importanța impozitelor pe proprietate a crescut ca urmare a introducerii acestora;
- Scăderea încasărilor din TVA și a încasărilor din taxa pe utilizarea bunurilor se confirmă și ea pe termen lung. TVA este o taxă de 11 ori mai importantă (prin prisma încasărilor) prin comparație cu impozitul pe proprietate iar acest impozit nu a schimbat semnificativ acest raport (înainte de introducerea impozitului, raportul era de 11,8 la 1 și a scăzut la 10,5 la 1 după introducerea lui). Taxa pe utilizarea bunurilor este similară ca încasări cu impozitul pe proprietate. Dacă statul se concentra mai mult pe rezolvarea acestei probleme structurale legată de încasările din TVA, ar fi obținut mai mult la buget decât din introducerea impozitului pe construcții speciale.

- Analiza pe un orizont de timp mai mare relevă faptul că structura bugetului a continuat să se deterioreze mai ales pe acele impozite și taxe pe care impozitul pe construcții speciale nu avea cum să le ajute să crească. Acest impozit inhibă achiziția de active fixe noi (investiții în bunuri de echipament) purtătoare de TVA, introducerea în preț a impozitului crește prețul final (mai ales pentru bunurile intensive în capital) și diminuează consumul (purtător și el de TVA).

În concluzie, analizând comparativ perioada de dinainte și din timpul aplicării primei variante a impozitului pe construcții speciale, putem desprinde următoarele concluzii:

- Impozitul pe construcții speciale nu a ameliorat problemele structurale ale bugetului de stat: dependența de un număr redus de taxe/impozite (4 taxe generează în continuare peste 86% din totalul veniturilor fiscale la bugetul de stat) nu a fost îmbunătățită; ponderea veniturilor fiscale în total venituri bugetare și în total venituri fiscale a rămas relativ aceeași (în jurul valorii de 50% din veniturile totale); deficitul bugetar (ca pondere în PIB) nu a fost ameliorat;
- Impozitul pe construcții speciale a generat pe termen scurt, mediu și lung o majorare a încasărilor de impozite pe proprietate însă această majorare deși este consistentă ca dinamică ea este inconsistentă ca valoare: statul a încasat în plus în 3 ani de aplicare a impozitului doar 5,4 miliarde lei (circa 1 miliard euro în 3 ani) prin comparație cu încasările din cei 3 ani de dinaintea introducerii acestui impozit. Această sumă în plus reprezintă doar 5,6% din total sume în plus încasate ca venituri la bugetul de stat și doar 2,5% din acestea;
- Încasările în plus de circa 1,8 miliarde lei din impozitul pe proprietate pe primul an s-au făcut cu încasări în minus la TVA de 948 de milioane de lei și cu încasări în minus de 1,5 miliarde lei la taxele pe utilizarea bunurilor. Adică, în primul an de introducere a impozitului statul a pierdut circa 700 milioane lei.
- Impozitul pe construcții speciale a dus la o creștere ușoară a importanței impozitelor pe proprietate în structura veniturilor la bugetul de stat (totale, curente și fiscale) pe toate cele trei orizonturi de timp considerate în analiză (termen scurt, mediu și lung) dar această creștere a fost însoțită de o diminuare a importanței unor taxe mari (ca valoare)

cum este TVA și a unor taxe similare ca valoare (taxa pe circulația bunurilor). În primul an s-a observat și o diminuare a importanței încasărilor la buget din impozitele pe salarii (care chiar dacă au crescut în 2014 față de 2013, creșterea a fost mult mai redusă prin comparație cu dinamica veniturilor fiscale). Prin acest efect asupra structurii bugetului de stat, considerăm că introducerea impozitului pe construcții speciale a favorizat și mai mult scăderea accelerată a importanței TVA în formarea veniturilor fiscale, agravând sustenabilitatea și reziliența fiscală pe termen lung.

- Pe termen lung, efectul pozitiv asupra dinamicii și importanței impozitelor pe proprietate ca urmare a introducerii impozitului pe construcții speciale s-a diluat semnificativ semn că această măsură nu se recomandă pentru o perioadă lungă de timp, efectele sale negative asupra altor încasări la bugetul de stat (TVA, taxa pe circulația bunurilor etc.) accentuându-se și mai mult.
- Impozitul pe clădiri speciale este un exemplu clar de impozit pentru care statul cheltuiește mai mult cu colectarea și controlul încasării acestuia decât obține ca venituri, un exemplu clar de impozit care stresează inutil mediul de afaceri și care duce în final la încasări și mai mici pe cele 4-5 taxe importante care formează bugetul de stat.

Având în vedere cele constatate, apreciem că impozitul pe construcții speciale nu poate fi considerat cu exemplu de succes și nicio soluție (miraculoasă) pentru rezolvarea problemelor structurale ale bugetului de stat ar României. Dimpotrivă, această taxă nu a produs o creștere semnificativă a veniturilor fiscale, a deteriorat structura bugetului de stat, a inhibat activități economice generatoare de încasări în plus la buget din impozitele importante (pe salarii, pe profit, din TVA și accize) printr-un efect de antrenare și de lărgire a bazei de impozitare.

2.3. Estimarea impactului asupra veniturilor bugetare privind aplicarea impozitului pe construcții speciale în 2025 (varianta 0,5%)

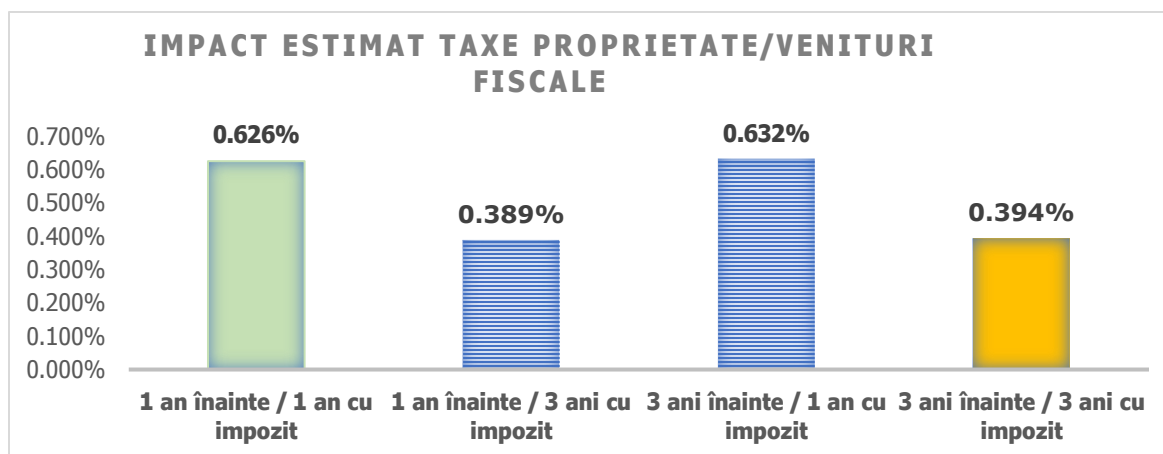
În această estimare am pornit de la impactul estimat asupra ponderii impozitului pe proprietate în total venituri fiscale în urma aplicării acestuia în perioada 2014 – 2016 (Tabelul 5).

Tabelul 5: Impactul fiscal al impozitului pe construcții speciale asupra impozitului pe proprietate (ca pondere în veniturile fiscale)

	3 ani înainte	3 ani cu taxa	GAP TL
Impact pe termen lung	3.685%	4.474%	0.789%
	1 an înainte	3 ani cu taxa	GAP TM (1)
Impact pe termen mediu (1)	3.697%	4.474%	0.777%
	3 ani înainte	1 an cu taxa	GAP TM (2)
Impact pe termen mediu (2)	3.7%	4.949%	1.264%
	1 an înainte	1 an cu taxa	GAP TS
Impact pe termen scurt	3.7%	4.9%	1.252%

	Impact taxe proprietate/venituri fiscale
1 an înainte / 1 an cu impozit	0.626%
1 an înainte / 3 ani cu impozit	0.389%
3 ani înainte / 1 an cu impozit	0.632%
3 ani înainte / 3 ani cu impozit	0.394%

Notă: valorile aferente impactului sunt estimate la 50% din GAP-ul estimat, având în vedere că valoarea impozitului pe construcții speciale în 2025 a fost stabilită la 0,5% (față de 1% în varianta inițială).

Tabelul 6: Impactul fiscal al impozitului pe construcții speciale asupra impozitului pe proprietate (ca pondere în veniturile fiscale)

	Impact taxe proprietate/venituri fiscale
1 an înainte / 1 an cu impozit	0.626%
1 an înainte / 3 ani cu impozit	0.389%
3 ani înainte / 1 an cu impozit	0.632%
3 ani înainte / 3 ani cu impozit	0.394%

Sursa: estimări proprii pe baza execuției bugetare 2011 – 2016

Se observă că pe termen scurt impactul pozitiv este cam de 1,5 ori mai mare decât impactul pe termen lung: ponderea impozitului pe proprietate în total venituri fiscale este cu 0,394% mai mare în perioada de aplicare a impozitului pe construcții speciale față de perioada fără acest impozit pe un orizont 3 ani vs. 3 ani și cu 0,626% mai mare pe termen scurt pe orizontul 1 an vs. 1 an. Pe termen mediu efectul este undeva între cele două valori, media între cele două variante luate în calcul pentru a descrie termenul mediu (1 an vs. 3 ani și 3 ani vs. 1 an) fiind de 0,510% (în plus în anii cu impozit față de anii fără impozit). Din analiza noastră contrafactuală a reieșit clar că efectul pozitiv în timp.

Pornind de la valorile sintetizate în Tabelul 6, am construit 3 scenarii posibile:

- un scenariu realist care preia valorile înregistrate în prima variantă de aplicare a impozitului (valorile din Tabelul 6);
- un scenariu pesimist care introduce o deviație nefavorabilă cu 25% față de aceste valori din scenariul realist;
- un scenariu optimist care introduce o deviație favorabilă cu 25% a față de aceste valori din scenariul realist.

Sinteza valorilor aferente celor 3 scenarii (realist, optimist și pesimist) pe cele 4 orizonturi de timp avute în vedere (scurt, 2 orizonturi medii și un orizont pe termen lung) este prezentată în **Tabelul 7**.

Tabelul 7: Scenariile cu privire la impactul fiscal al impozitului pe construcții speciale

Tipul de impact	SCENARIII		
	Pesimist	Realist	Optimist
1 an înainte / 1 an cu impozit	0.532%	0.626%	0.720%
1 an înainte / 3 ani cu impozit	0.350%	0.389%	0.427%
3 ani înainte / 1 an cu impozit	0.537%	0.632%	0.727%
3 ani înainte / 3 ani cu impozit	0.355%	0.394%	0.434%

Pornind de la execuția bugetare 2022 – 2024 (3 ani înainte de introducerea acestui impozit) prezentată în Anexa 3, am obținut următoarele valori aferente impozitului pe proprietate ca procent din veniturile fiscale, ca urmare a aplicării impozitului pe construcții speciale prezentate în **Tabelul 8**. Practic, am adăugat procente (în plus) estimate în cele 3 scenarii, pe cele 4 orizonturi de timp (2 pentru termen mediu) la procente estimate pentru impozitul pe proprietate raportat la veniturile fiscale.

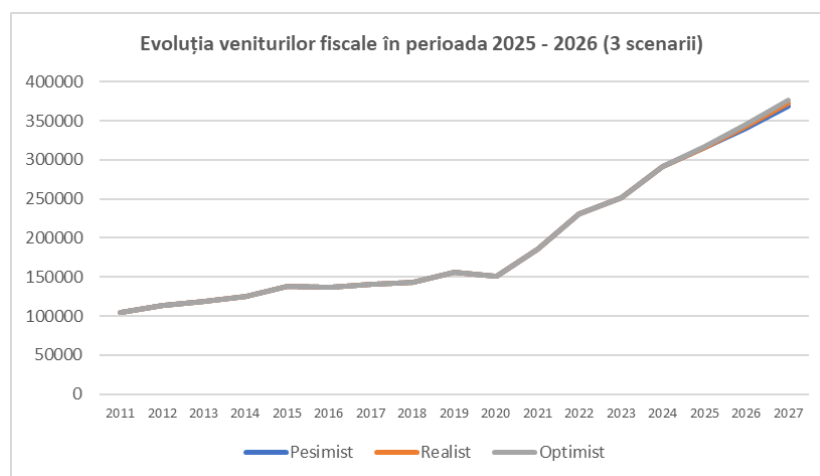
Tabelul 8: Impactul estimat asupra ponderii impozitului pe proprietate asupra veniturilor fiscale ca urmare a aplicării impozitului pe construcții speciale din 2025

Tipul de impact	Ponderea impozitului pe proprietate / venituri fiscale		
	Pesimist	Realist	Optimist
Media primul an de impozit (1)	3.373%	3.467%	3.561%
Media 3 ani cu impozit (TM)	3.190%	3.229%	3.268%
Media primul an de impozit (TM)	3.432%	3.527%	3.622%
Media 3 ani de impozit (TL)	3.250%	3.290%	3.329%

Având în vedere aceste valori precum și dinamica veniturilor fiscale 2011 – 2024, am estimat evoluția viitoare a acestui impozit (pe proprietate) pentru 2025 – 2027 (sinteza în [Tabelul 9](#)) tot în 3 scenarii: optimist, realist și pesimist.

Tabelul 9: Evoluția veniturilor fiscale pe dinamica veniturilor 2011 – 2024 (milioane lei)

	Venituri fiscale		
	Pesimist	Realist	Optimist
2011	104687	104687	104687
2012	114045	114045	114045
2013	119110	119110	119110
2014	124974	124974	124974
2015	138302	138302	138302
2016	136406	136406	136406
2017	140246	140246	140246
2018	142516	142516	142516
2019	156367	156367	156367
2020	151279	151279	151279
2021	186106	186106	186106
2022	230464	230464	230464
2023	251033	251033	251033
2024	291708	291708	291708
2025	315259	316499	317738
2026	340712	343397	346092
2027	368220	372580	376975

În etapa finală a analizei noastre, am plecat de la estimările cu privire la veniturile fiscale pentru 2025 – 2027 (cele trei scenarii) și de la impactul estimat asupra ponderii veniturilor din impozitul pe proprietate în total venituri fiscale (cele 3 scenarii) pe primul an de aplicare a impozitului și pe o medie anuală a următorilor 3 ani:

Tipul de impact	Ponderea impozitului pe proprietate / venituri fiscale		
	Pesimist	Realist	Optimist
1 an	3.40%	3.50%	3.59%
Media 3 ani	3.22%	3.26%	3.30%

Am calculat ponderea veniturilor din impozitul pe proprietate în total venituri fiscale pentru 2024 (anul de dinaintea aplicării prezumate a impozitului pe construcțiile speciale) – 2,84% și o medie pe ultimii 3 ani dinaintea aplicării acestuia – 2,895%. Cu ajutorul acestora, am determinat diferența de pondere față de 2024 și față de media pe ultimii 3 ani (2022 – 2024) a acestei ponderi și cea estimată de noi în cele 3 scenarii:

Tipul de impact	Diferența de pondere față de 2024		
	Pesimist	Realist	Optimist
1 an	0.56%	0.66%	0.75%
Media 3 ani	0.33%	0.36%	0.40%

Folosind aceste diferențe, am estimat media încasărilor în plus pe cele două orizonturi de timp (1 an și 3 ani), aplicând acest procent la veniturile fiscale estimate pentru 2025 – 2027, în cele trei scenarii avute în vedere (datele privind veniturile fiscale se regăsesc în [Tabelul 9](#) și sunt reprezentate grafic).

Tipul de impact	Valoarea suplimentară a impozitului pe proprietate raportat la veniturile fiscale		
	Pesimist	Realist	Optimist
1 an	1772	2077	2385
Media 3 ani	1110	1253	1399

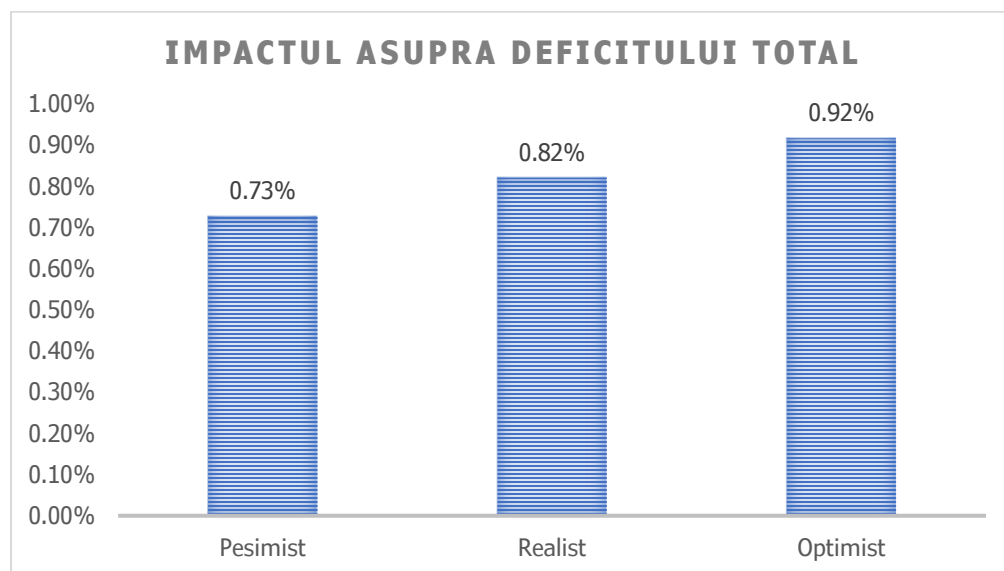
Notă: datele din tabel sunt în milioane lei

Conform estimărilor noastre, în primul an de aplicare a acestui impozit, încasările din impozitul pe proprietate vor fi mai mari cu circa 1,8 miliarde lei (scenariul pesimist) și 2,4 miliarde lei (scenariul optimist) față de nivelul din 2024. Pe termen lung (orizont de timp 3 ani), vom avea o

o înjumătățire a acestor încasări, la circa 1,11 miliarde lei / an în scenariul pesimist și 1,4 miliarde lei în scenariul optimist.

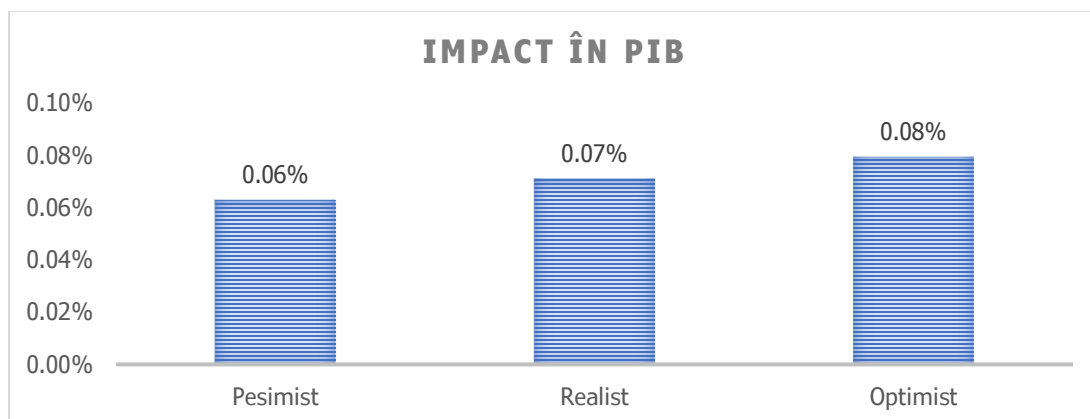
Sumele sunt însă derizorii prin comparație cu nivelul total al veniturilor fiscale, prin comparație cu veniturile totale colectate la bugetul de stat, prin comparație cu deficitul total sau cu PIB-ul României.

Plecând de la valorile estimate, observăm faptul că aceste încasări în plus estimate de noi în cele trei scenarii reprezintă doar **0,73% din deficitul total estimat pentru perioada următoare** (în scenariul pesimist) și **0,92% din aceasta, în scenariul optimist.**

Cu alte cuvinte, **aceste încasări în plus vor corecta foarte puțin și insuficient din deficitul bugetar, nereprezentând o soluție viabilă și coerentă pentru rezolvarea acestei probleme.**

Dacă ne raportăm la PIB-ul pentru perioada următoare, aceste încasări în plus generate de impozitul pe construcții speciale **vor reprezenta doar 0,06% din PIB în scenariul pesimist și 0.08% din PIB în scenariul optimist.** Insuficient pentru a corecta deficite de 8-9% din PIB. Cu un impozit de 10 ori mai mare (circa 10%) abia am corecta 1% din acest deficit. Efectele însă vor fi extrem de nocive și contrare. Cu cât va fi mai mare un astfel de impozit, cu atât vor diminuate sau anulate investiții importante în economia românească, mai ales cele intensive în tehnologie și inovare care au efectul de antrenare cel mai mare și care influențează dinamica impozitelor mari care formează veniturile la bugetul de stat (TVA, impozit pe profit, impozit pe salarii etc.).

În concluzie, din estimările noastre rezultă că acest impozit va avea un efect similar variantei sale anterioare aplicată între 2014 și 2016: un efect marginal, un stres suplimentar și inutil pentru mediul de afaceri, o non-soluție fiscală care va inhiba semnificativ efectul de antrenare și consolidarea fiscală prin lărgirea bazei de impozitare generată de înflorirea economiei private ca urmare a investițiilor cu grad înalt de tehnologie și inovație. România se află astăzi în fața unor proiecte majore care să valorifice importante resurse naturale și să le transforme în valoare adăugată suplimentară. Această "inovație" fiscală care nu există nicăieri în lume va avea un impact devastator asupra lanțurilor de valoare bazate pe aceste resurse naturale. În final, vom vedea cum prelucrarea acestor resurse se va face în altă parte decât România, vom asista la un deficit comercial pentru care nu avem soluțiile care se impun, vom vedea mai mult dezechilibru decât echilibru.

Partea 3: Analiza efectului sectorial al impozitului pe construcții speciale

În analiza noastră sectorială au fost avute în vedere mai multe sectoare de activitate potențial afectate de introducerea impozitului pe construcții speciale:

- 0610 – Extracția petrolului brut
- 0620 – Extracția gazelor naturale
- 0910 - Activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale
- 1920 - Fabricarea produselor obținute din prelucrarea titeiului
- 3511 – Producția de energie electrică din resurse neregenerabile
- 3512 – Producția de energie electrică din resurse regenerabile
- 3513 – Transportul energiei electrice
- 3521 – Producția gazelor
- 3522 – Distribuția combustibililor gazoși, prin conducte
- 3523 – Comercializarea combustibililor gazoși, prin conducte
- 4671 - Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate
- 0471 - Comerț cu amănuntul nespecializat
- 0472 - Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și al produselor din tutun
- 0473 - Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule
- 4950 – Transporturi prin conducte

Pentru aceste sectoare am colectat datele puse la dispoziție de Ministerul Finanțelor Publice (bilanțurile și contul de profit și pierdere, forma prescurtată). Am eliminat din analiză companiile fără activitate, companiile care nu au înregistrat date pentru anii avuți în vedere în analiza noastră.

Indicatorii economico-financiar prin care am estimat impactul sectorial sunt următorii:

- Dinamica cifrei de afaceri (CA)
- Dinamica activelor totale (AT)
- Dinamica activelor fixe (AF)
- Dinamica profitului net (PN)
- Dinamica randamentului raportat la activele totale (ROA)
- Dinamica randamentului raportat la capital (ROE)
- Dinamica marjei nete de profit (Profit net / CA)
- Dinamica salariilor

În analiză a avut în vedere impactul impozitului pe construcții speciale pe 3 orizonturi de timp: efectul pe termen scurt (1 an înainte vs. un an cu impozitul); efectul pe termen mediu (trei ani înainte vs. un an cu impozitul și un an înainte vs. trei ani cu impozitul) și efectul pe termen lung (trei ani înainte vs. trei ani cu impozitul). Perioada de dinainte de introducerea impozitului a fost între 2011 și 2013 și perioada în care acest impozit a fost aplicat este cea între 2014 și 2016. În calcul am luat TOATE companiile aferente fiecărui sector din care am eliminat companiile fără activitate, cu active fixe zero, cu active totale zero (sau negative) și fără angajați.

3.1. Impactul asupra sectoarelor de extracție de petrol brut și gaze naturale (CAEN 0610 și 0620)

În această categorie, în 2023, vorbim de **13 companii active**, cu activitate în extracția petrolului brut cu o cifră de afaceri totală de **6,91 miliarde euro / an** și un număr mediu de **7904 salariați** și de **11 companii active**, cu activitate în extracția gazelor naturale cu o cifră de afaceri totală de **2,21 miliarde euro / an** și un număr mediu de **5536 salariați**.

Efectul în funcție de orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-3.83%	10.00%	7.84%	-41.60%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-3.58%	15.01%	15.23%	-39.08%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-16.47%	6.55%	4.20%	-65.51%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	-16.19%	11.25%	11.06%	-66.64%

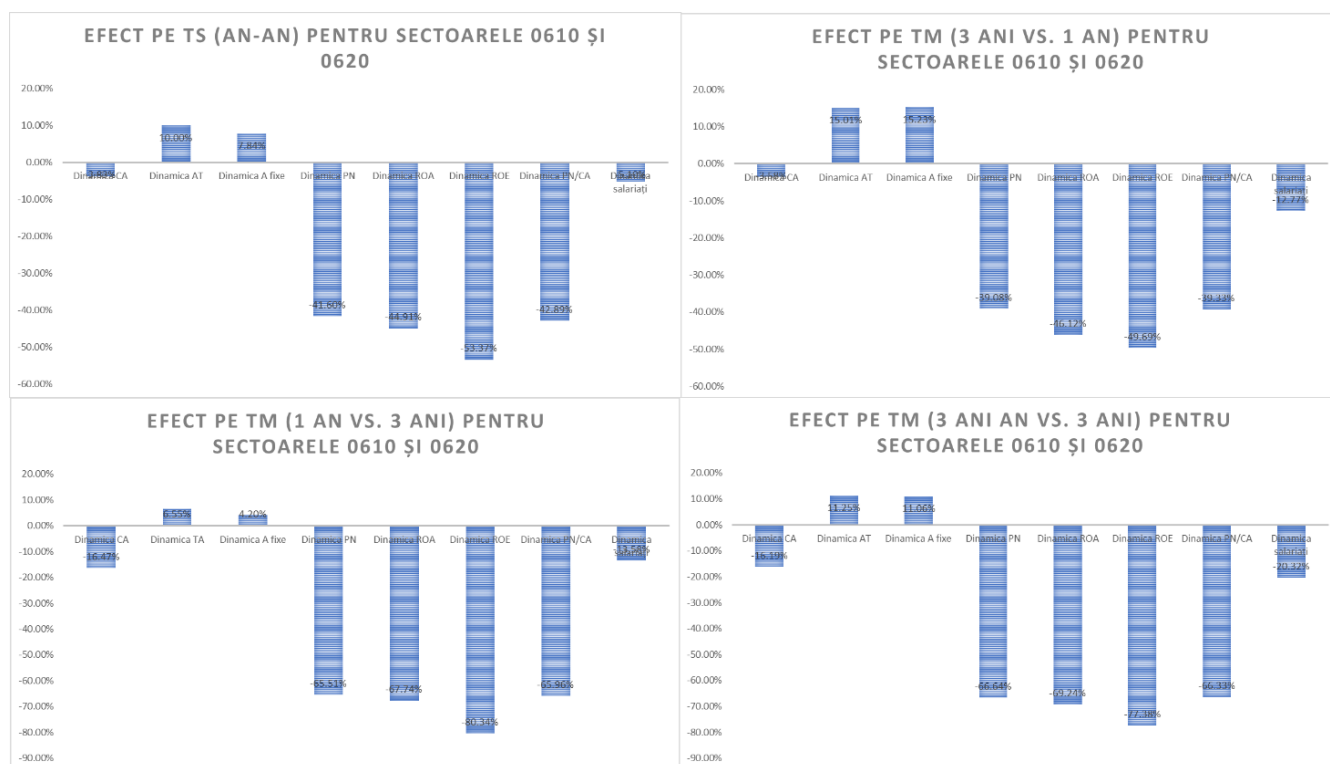
Efectul în funcție de orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-44.91%	-53.37%	-42.89%	-5.10%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-46.12%	-49.69%	-39.33%	-12.77%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-67.74%	-80.34%	-65.96%	-13.58%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	-69.24%	-77.38%	-66.33%	-20.32%

În baza analizei contrafactice putem desprinde următoarele observații legate de acest sector analizat:

- Introducerea impozitului pe construcții speciale a încetinit semnificativ dinamica cifrei de afaceri în sector. Impactul negativ pe termen mediu și lung a fost mai puternic prin comparație cu cel pe termen scurt. În această evoluție a contat foarte mult nu doar impozitul pe construcții speciale ci și evoluția prețului petrolului pe piețele internaționale.

Variația acestui preț explică parțial dinamica constatată pe baza analizei situațiilor financiare ale companiilor din acest sector;

- Având proiecte de investiții importante în derulare, sectorul a continuat să acumuleze active fixe care au generat și o creștere semnificativă a valorii totale a activelor din sector;
- Indicatorii de profitabilitate s-au înrăutățit ca urmare a introducerii acestui impozit pe construcții speciale (atât dinamica profitului net cât și a marjei de profit net). Efectul negativ pe termen lung a fost mult mai puternic decât cel pe termen scurt și mediu, situația înrăutățindu-se constat pe perioada aplicării acestui impozit. Acest lucru arată că, în cazul acestor sectoare, statul a încasat impozitul pe construcții speciale dar a încasat mai puțin din TVA, accize și impozit pe profit (atât pe termen scurt cât și pe termen mediu și lung);
- Indicatorii de rentabilitate a activelor (ROA) s-au înrăutățit și ei, companiile acumulând prin investițiile în derulare active fixe care nu s-au mai regăsit în dinamica rezultatelor financiare (profit brut / profit net);

- Indicatorii de rentabilitate a capitalurilor (ROE) s-au înrăutățit și ei pe toate cele trei orizonturi de timp (efectul este mai puternic pe termen lung decât pe termen scurt sau

mediu). Acest lucru înseamnă că statul a încasat mai puțin și din impozitul pe dividend, ca urmare a aplicării acestui impozit în cazul celor două sectoare;

- Numărul de salariați a scăzut și el față de perioada de dinaintea aplicării impozitului pe construcții speciale. Introducerea acestui impozit a afectat clar nivelul ocupării în cele două sectoare analizat. În acest caz, statul a încasat mai puțin din impozitul pe venitul salarial și mai puțin din contribuțiile sociale aferente salariilor plătite de către acestea.

Sinteza impactului asupra sectorului de extracție de petrol și gaze naturale:

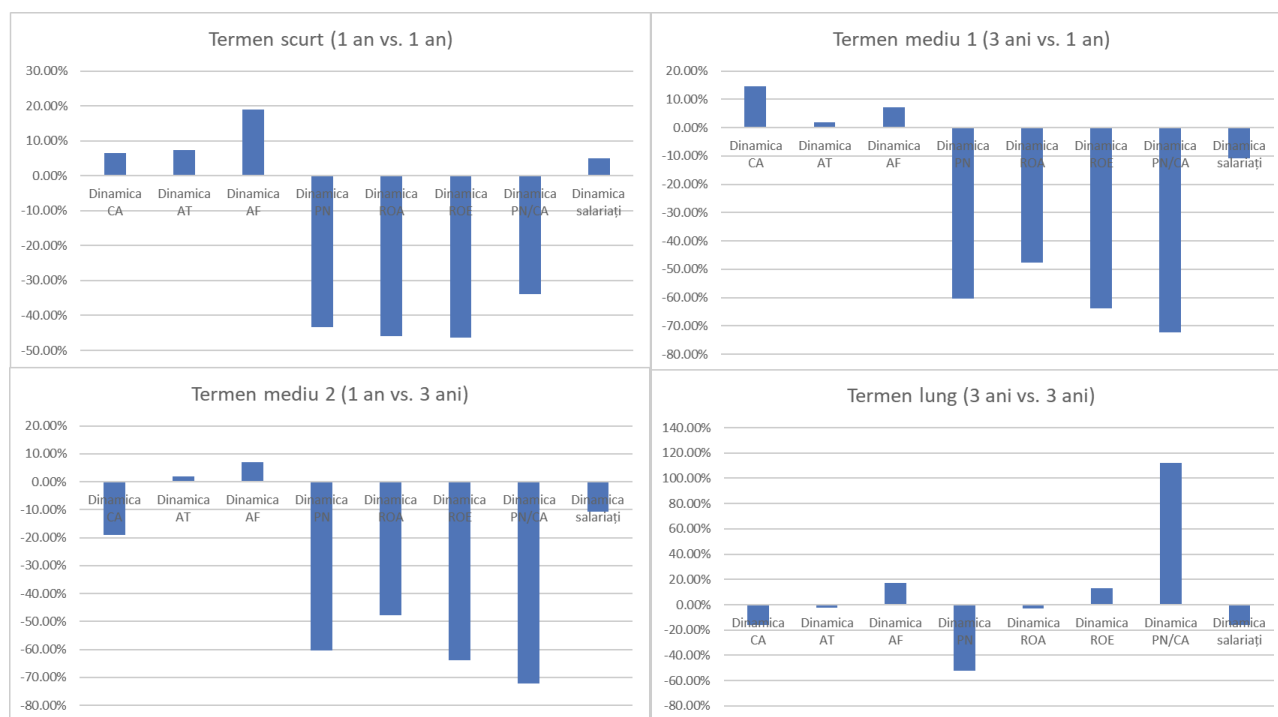
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marja de profit net)	Dinamica cifrei de afaceri Numărul de angajați	Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale
Termen mediu	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marja de profit net)	Numărul de angajați Dinamica cifrei de afaceri	Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale
Termen lung	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marja de profit net)	Numărul de angajați Dinamica cifrei de afaceri	Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale

3.2. Impactul asupra sectorului de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale (CAEN 0910)

În această categorie, în 2023, vorbim de **112 companii active**, cu activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale, cu o cifră de afaceri totală de **715,2 milioane euro** și un număr mediu de **5408 salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	6.54%	7.43%	18.85%	-43.25%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	14.63%	1.88%	7.14%	-60.48%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-19.11%	1.88%	7.14%	-60.48%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	-16.14%	-2.35%	17.07%	-52.35%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-45.81%	-46.45%	-33.86%	4.97%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-47.69%	-63.83%	-72.26%	-10.72%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-47.69%	-63.83%	-72.26%	-10.72%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	-2.96%	12.95%	112.42%	-15.80%

În cazul acestui sector de activitate, impactul impozitului pe construcții speciale poate fi sintetizat astfel:

- Impactul pe termen scurt este diferit de impactul pe termen mediu sau termen lung;
- Pe termen scurt, introducerea impozitului pe construcții speciale a afectat mai puțin dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor totale sau a activelor fixe. Pe termen mediu vedem un impact mult mai sever asupra acestora. Pe termen lung, dinamica cifrei de afaceri se mai redresează puțin, însă activele totale și activele fixe rămân la o dinamică mică;
- Pe parte de eficiență a capitalului (ROE) și a activelor (ROA) se constată o deteriorare semnificativă atât pe termen scurt cât și pe termen mediu dar o ușoară redresare a acestora pe termen lung;
- Nivelul ocupării rămâne afectat negativ de introducerea impozitului pe construcții speciale în cazul servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale.

Sinteza impactului asupra sectorului de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale:

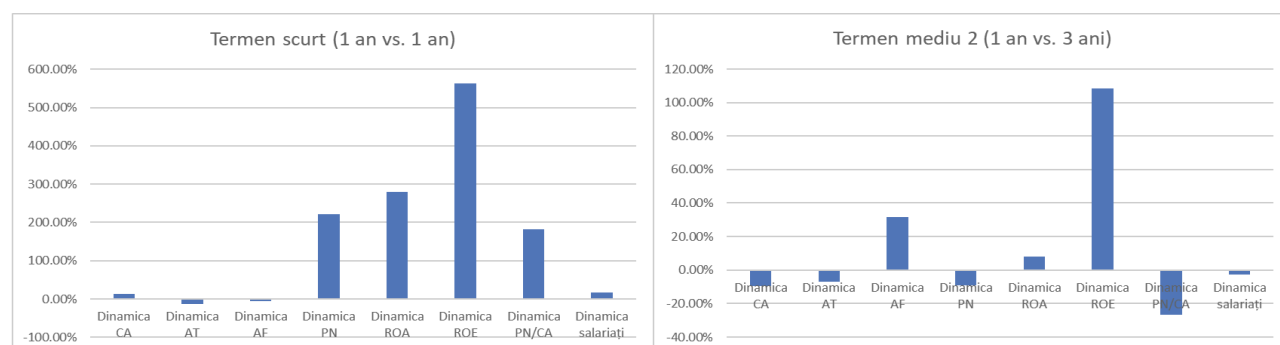
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marja de profit net)		Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale Numărul de angajați Dinamica cifrei de afaceri
Termen mediu	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marja de profit net)	Dinamica cifrei de afaceri Numărul de angajați Dinamica activelor totale	Dinamica activelor fixe
Termen lung	Profitabilitate (dinamica profit net) Dinamica cifrei de afaceri	Rentabilitate (ROE, ROA) Numărul de angajați	Dinamica activelor totale Dinamica activelor fixe

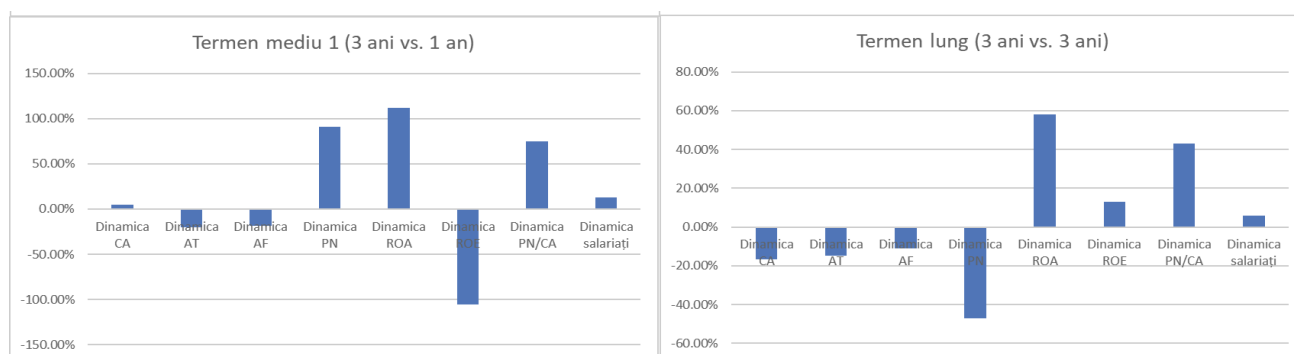
3.3. Impactul asupra sectorului de fabricare a produselor obținute din prelucrarea titeiului (CAEN 1920)

În această categorie, în 2023, vorbim de **27 companii active**, cu activități de fabricare a produselor obținute din prelucrarea țițeiului, cu o cifră de afaceri totală de **3,6 miliarde euro** și un număr total de **1547 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	13.47%	-12.58%	-4.80%	221.48%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	4.65%	-20.10%	-18.44%	91.22%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-9.61%	-7.08%	31.82%	-9.27%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	-16.57%	-14.82%	-11.04%	-47.02%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	279.49%	562.37%	182.49%	17.57%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	111.49%	-105.44%	74.41%	12.78%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	8.12%	108.51%	-26.70%	-2.54%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	58.05%	13.11%	42.95%	6.01%

Conform rezultatelor analizei contrafactice obținute pentru acest sector observăm următoarele:

- Impactul negativ este mai semnificativ pe termen mediu și lung și a afectat cu precădere profitabilitatea, dinamica cifrei de afaceri, investițiile în active fixe și dinamica activelor totale;
- Pe termen scurt negativ este mai moderat și are în vedere dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor fixe, dinamica activelor totale. Rentabilitatea și profitabilitatea pe termen scurt rămân neafectate însă pe termen mediu și lung încep să se deterioreze;
- Angajabilitatea în sector nu este afectată nici pe termen scurt, nici pe termen mediu și nici pe termen lung;
- Reacția pe termen lung a sectorului a fost aceea de a obține profituri mai mari cu active totale și active fixe în scădere, cu vânzări în scădere. Adică, accent pus pe eficiență și rentabilitate la nivel de sector însă fără investiții semnificative care au fost înghețate vizibil pe perioada aplicării acestui impozit.

Sinteza impactului asupra sectorului de de fabricare a produselor obținute din prelucrarea titeiului (CAEN 1920):

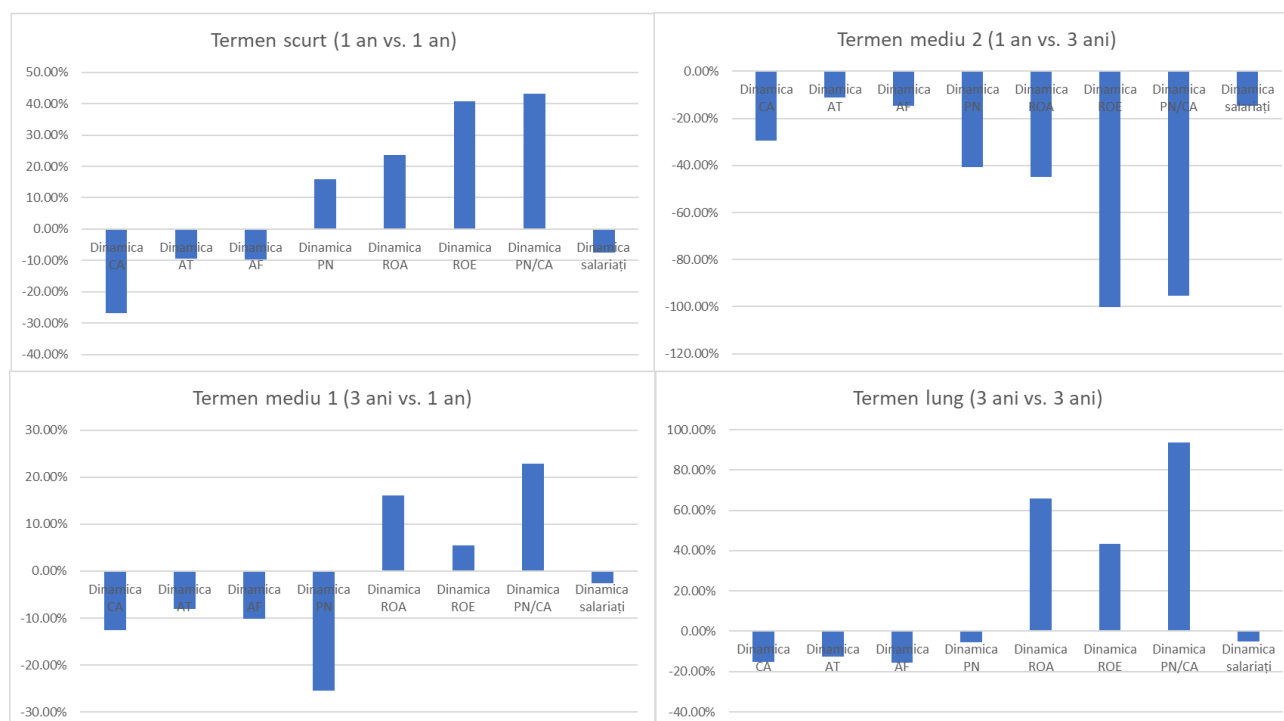
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Dinamica activelor fixe		Dinamica activelor totale Numărul de angajați Dinamica cifrei de afaceri
Termen mediu	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marja de profit net)	Dinamica cifrei de afaceri Numărul de angajați Dinamica activelor totale	Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale Numărul de angajați Dinamica cifrei de afaceri
Termen lung	Profitabilitatea Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor fixe	Dinamica activelor totale	Numărul de angajați Marja de profit net Rentabilitatea (ROE, ROA)

3.4. Impactul asupra sectorului de producție de energie electrică (CAEN 3511)

În această categorie, în 2023, vorbim de **1098 companii active**, cu activități de producție de energie electrică (regenerabilă și neregenerabilă), cu o cifră de afaceri totală de circa **7,74 miliarde euro** și cu un număr mediu de angajați total de **23.257 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-26.81%	-9.38%	-9.77%	15.80%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-12.54%	-8.09%	-10.19%	-25.47%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-29.39%	-11.12%	-14.61%	-40.67%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	-15.16%	-12.56%	-15.54%	-5.56%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	23.66%	40.73%	43.14%	-7.56%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	16.09%	5.45%	22.77%	-2.60%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-44.86%	-100.06%	-95.51%	-14.62%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	65.71%	43.41%	93.70%	-5.11%

În baza rezultatelor obținute din analiza contrafactuală, introducerea impozitului pe construcții speciale a avut următoarele consecințe asupra sectorului de producție de energie electrică:

- Pe termen scurt a afectat negativ semnificativ dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor fixe, numărul de angajați și dinamica activelor totale. Rentabilitatea și profitabilitatea nu au fost afectate.
- Pe termen mediu impactul a devenit negativ pe toate aspectele analizate;
- Pe termen lung observăm o moderare a impactului negativ asupra dinamicii investițiilor în active fixe (impactul a fost negativ pe întreaga perioadă analizată), dinamicii activelor totale și dinamicii cifrei de afaceri. Se refac pozitiv indicatorii privind rentabilitatea activelor (profiturile se obțin dar cu active în scădere, afectând sustenabilitatea pe termen lung a sectorului) și rentabilitatea capitalurilor (profiturile au o dinamică mai mare decât dinamica capitalurilor semn că în sector nu s-au reinvestesc semnificativ profituri din activitatea curentă pe perioada celor 3 ani cât timp a fost aplicată acest impozit pe construcții speciale)
- Ocuparea în sector rămâne moderat afectată negativ pe toate cele 3 orizonturi de timp analizate, impactul negativ fiind mai accentuat pe termen scurt decât pe termen lung.

Sinteza impactului asupra sectorului de producție de energie (CAEN 3511):

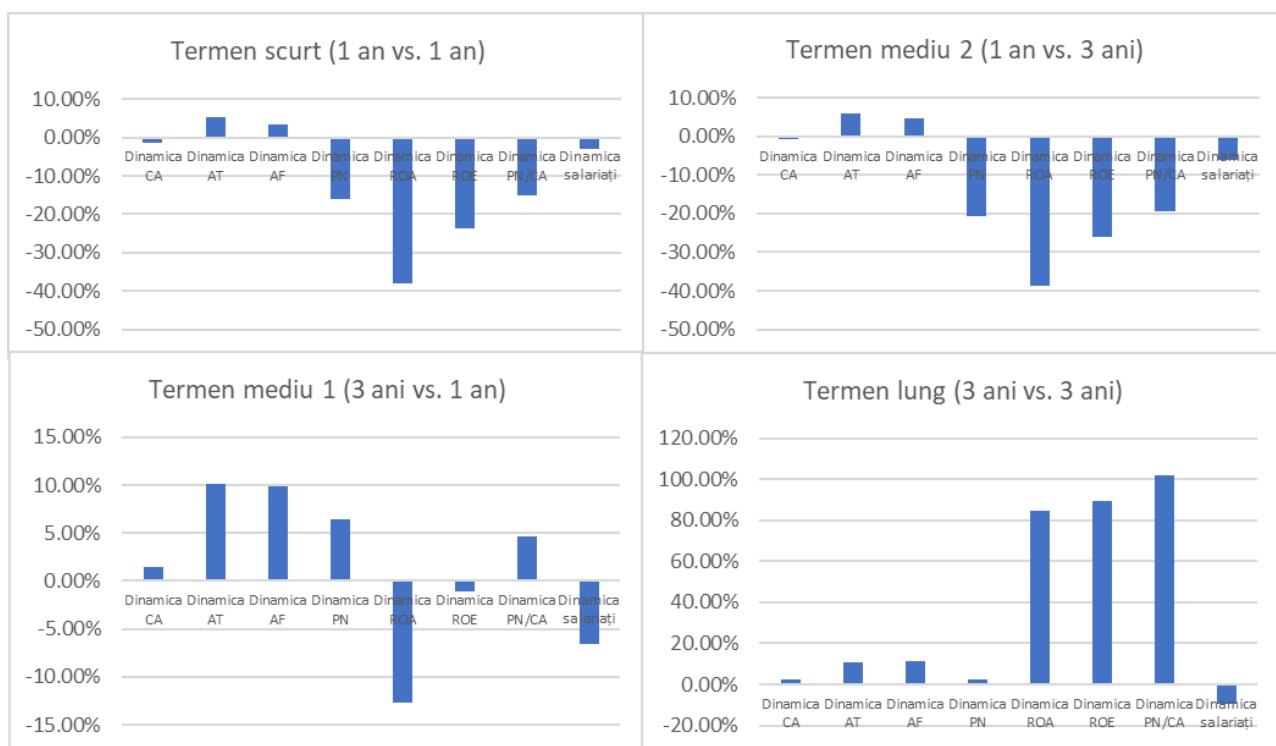
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Dinamica cifrei de afaceri	Dinamica activelor totale Dinamica activelor fixe Numărul de angajați	
Termen mediu	Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor fixe Numărul de angajați Rentabilitate (ROE, ROA)	Dinamica activelor totale Profitabilitate	
Termen lung		Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor totale Dinamica activelor fixe	Profitabilitatea Numărul de angajați

3.5. Impactul asupra sectorului de transport și distribuție energie electrică (CAEN: 3512 și 3513)

În această categorie, în 2023, vorbim de **24 companii active**, cu activități de transport și distribuție de energie electrică (regenerabilă și neregenerabilă), cu o cifră de afaceri totală de circa **2,52 miliarde euro** și cu un **număr mediu de angajați total de 12.275 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-1.54%	5.34%	3.28%	-16.08%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	1.51%	10.11%	9.83%	6.49%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-0.86%	6.09%	4.70%	-20.66%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	2.15%	10.96%	11.22%	2.39%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	2.15%	10.96%	11.22%	2.39%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-12.67%	-1.08%	4.71%	-6.55%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-38.78%	-25.92%	-19.44%	-6.00%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	84.40%	89.67%	102.10%	-9.45%

Din analiza contrafactuală a impactului impozitului pe construcții speciale asupra sectorului de transport și distribuție energie electrică desprindem următoarele concluzii.

- Pe termen scurt, impozitul a afectat negativ semnificativ profitabilitatea (dinamica profitului net și dinamica marjei de profit net) cât și rentabilitatea activelor și capitalului (dinamica ROA și dinamica ROE). Impactul negativ a fost moderat asupra cifrei de afaceri și asupra numărului de angajați;
- Pe termen mediu impactul negativ s-a menținut, mai ales asupra profitabilității și rentabilității capitalului și activelor. Spre deosebire de termenul scurt, se observă și un impact moderat negativ asupra numărului de angajați din sector;

- Pe termen lung situația s-a redresat (foarte probabil prin includerea integrală în prețul de distribuție și transport a acestei taxe), menținându-se doar un impact negativ moderat asupra numărului de angajați din sectorul de transport și distribuție energie electrică.

Sinteza impactului asupra sectorului de transport și distribuție energie electrică (CAEN 3512 și 3513):

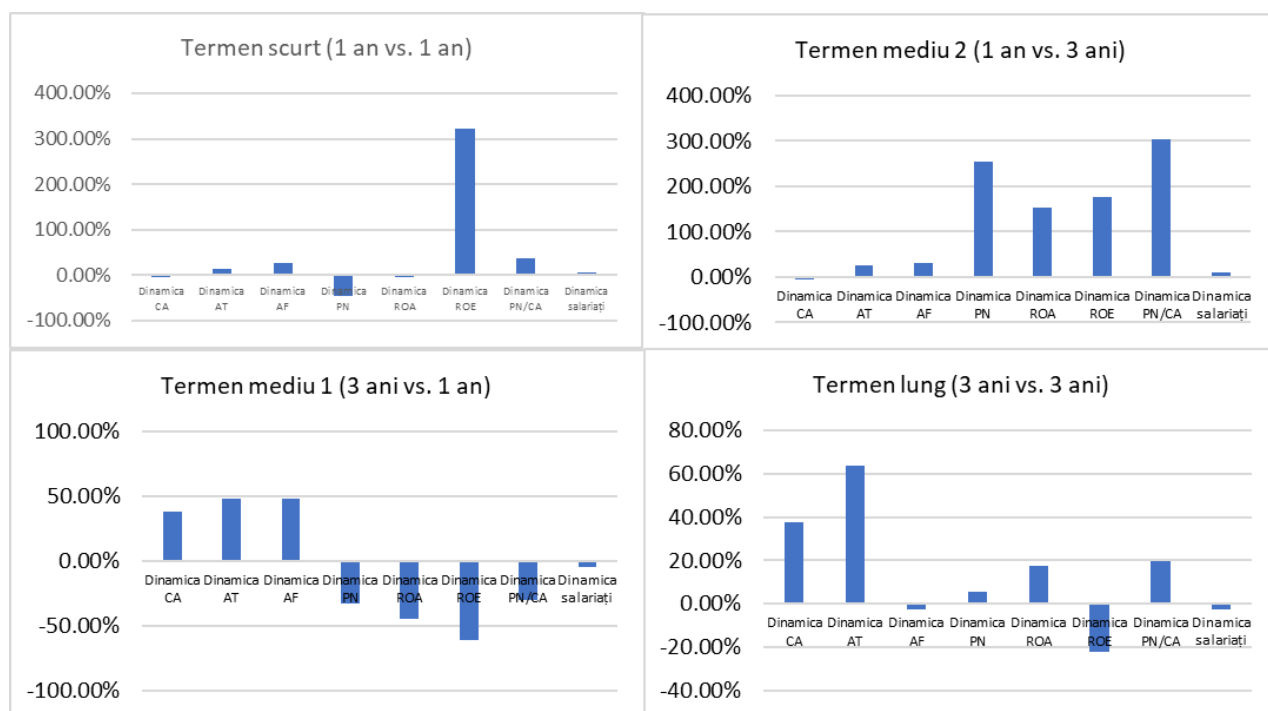
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Profitabilitatea sectorului Rentabilitatea sectorului	Dinamica cifrei de afaceri Numărul de angajați	
Termen mediu	Profitabilitatea sectorului Rentabilitatea sectorului	Numărul de angajați	
Termen lung		Numărul de angajați	

3.6. Impactul asupra sectorului de producție a gazelor naturale (CAEN: 3521)

În această categorie, în 2023, vorbim de **15 companii active**, cu activități de producție gaze naturale, cu o cifră de afaceri totală de circa **124,8 milioane euro** și cu un **număr mediu de angajați total de 598 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-4.24%	14.42%	25.62%	-44.77%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	38.10%	48.17%	48.33%	-32.52%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-6.28%	24.56%	31.43%	255.43%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	37.39%	63.53%	-2.60%	5.34%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-4.08%	320.99%	37.31%	4.93%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-44.59%	-61.09%	-29.69%	-4.94%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	152.75%	176.07%	303.26%	9.04%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	17.59%	-22.22%	19.58%	-2.64%

Din analiza contrafactuală la nivelul sectorului de producție de gaze naturale din România, a rezultat următorul efect potențial al impozitului pe construcții speciale asupra acestui sector:

- Pe termen scurt avem un impact negativ semnificativ asupra dinamicii profitului net (profitabilitatea sectorului) și un impact negativ moderat asupra dinamicii cifrei de afaceri, rentabilității capitalurilor și ocupării forței de muncă în sector.
- Pe termen mediu se constată un impact moderat asupra dinamicii cifrei de afaceri și numărului de angajați.
- Pe termen lung constatăm un impact moderat asupra dinamicii activelor fixe, profitabilității și numărului de angajați din sector. Pe termen lung se remarcă și o deteriorare a rentabilității capitalurilor și activelor fixe prin comparație cu situația de pe termen mediu (3 ani cu impozitul vs. 1 an de dinaintea introducerii acestui impozit pe construcții speciale).

Sinteza impactului asupra sectorului de producție de gaze naturale (CAEN 3521):

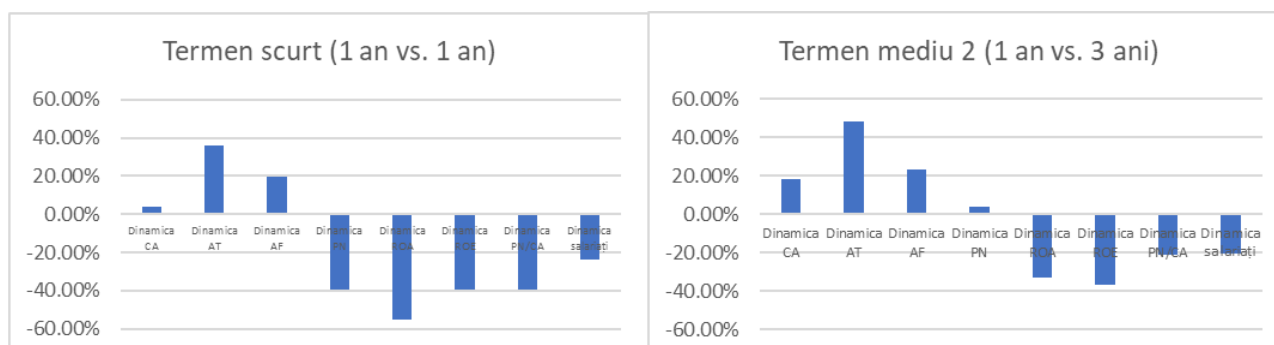
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Profitabilitatea sectorului	Rentabilitatea (capitalului) Numărul de angajați	
Termen mediu		Dinamica cifrei de afaceri Numărul de angajați	
Termen lung		Dinamica activelor fixe Profitabilitatea sectorului Numărul de angajați din sector	

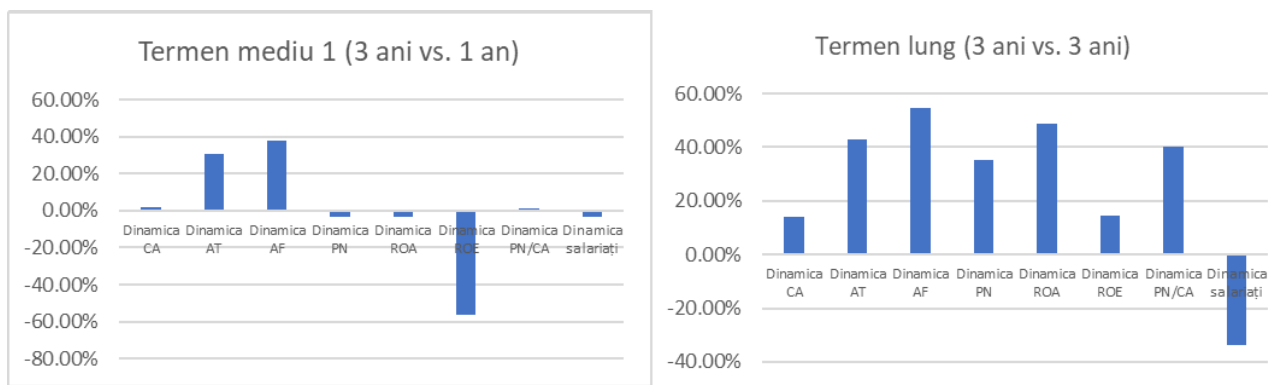
3.7. Impactul asupra sectoarelor de distribuție și de comercializare a combustibililor gazoși prin conducte (CAENuri: 3522 și 3523)

În această categorie, în 2023, vorbim de **74 companii active**, cu activități de distribuție și de comercializare a combustibililor gazoși prin conducte, cu o cifră de afaceri totală de circa **6,92 miliarde euro** și cu un număr mediu de angajați total de **11.196 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	3.78%	36.16%	19.44%	-39.61%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	2.09%	30.89%	37.61%	-3.44%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	18.05%	48.08%	23.23%	3.84%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	13.93%	42.97%	54.82%	35.33%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-55.08%	-39.70%	-39.83%	-24.00%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-3.68%	-56.20%	0.91%	-3.52%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-33.20%	-36.56%	-20.80%	-20.29%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	48.53%	14.62%	40.28%	-33.67%

Din analiza contrafactuală, rezultă următorul impact potențial al impozitului pe construcții speciale asupra sectorului de distribuție și comercializare a combustibililor gazoși prin conducte:

- Pe termen scurt se observă un impact negativ semnificativ asupra profitabilității și ocupării în sector și un impact negativ moderat asupra dinamicii cifrei de afaceri;
- Pe termen mediu impactul negativ semnificativ rămâne localizat la nivelul rentabilității și ocupării forței de muncă (numărul de angajați) și mai constatăm menținerea impactului negativ moderat asupra cifrei de afaceri;
- Pe termen lung, impactul negativ este în bună măsură absorbit în bună măsură prin prețuri (efect remarcat prin dinamica cifrei de afaceri pe termen lung), rămâne însă vizibil impactul negativ semnificativ asupra ocupării pentru acest sector.

Sinteza impactului asupra sectorului de distribuție și comercializare de combustibil gazoși prin conducte (CAEN 2522 și 2523):

Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Profitabilitatea sectorului Numărul de angajați	Dinamica cifrei de afaceri	
Termen mediu	Profitabilitatea sectorului Numărul de angajați	Dinamica cifrei de afaceri	
Termen lung	Numărul de angajați		

3.8. Impactul asupra sectorului de comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazeși și al produselor derivate (CAEN: 4671)

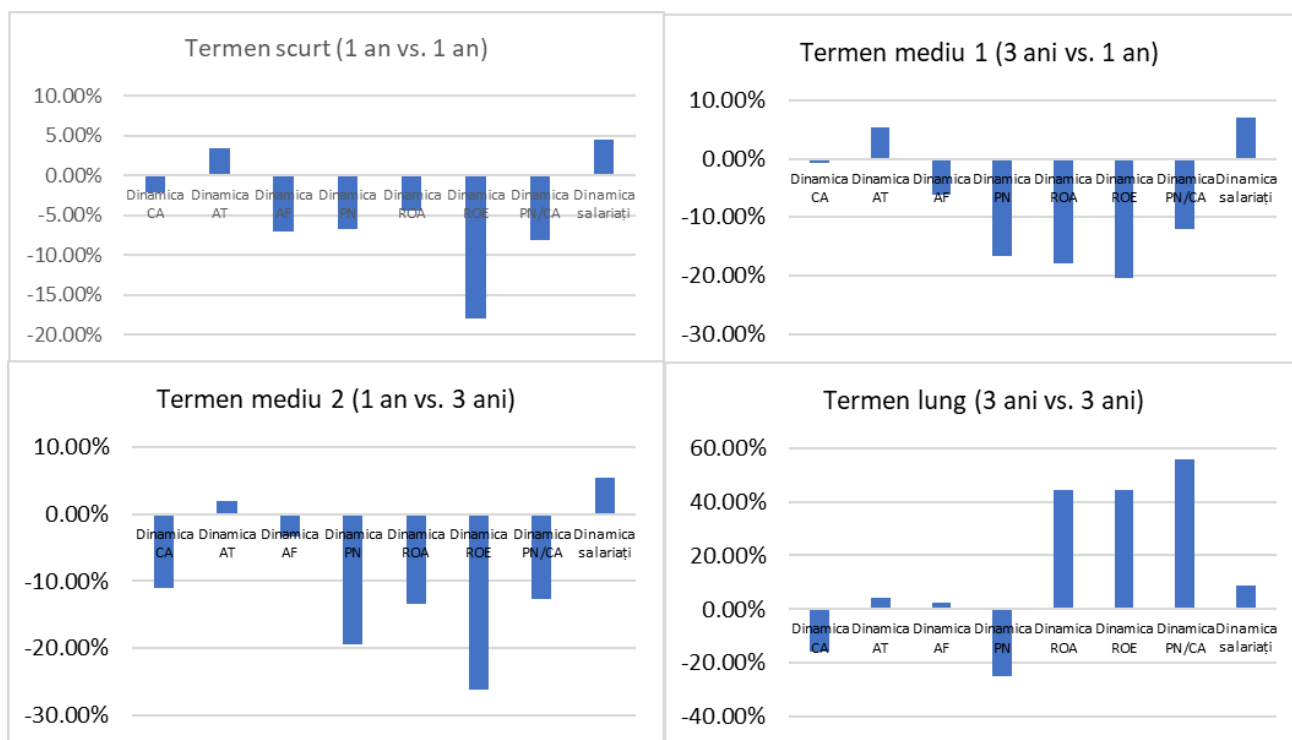
În această categorie, în 2023, vorbim de **790 companii active**, cu activități de distribuție și de comercializare a combustibililor gazeși prin conducte, cu o cifră de afaceri totală de circa **4,73 miliarde euro** și cu un număr mediu de angajați total de **5.886 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-2.21%	3.47%	-7.10%	-6.77%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-0.76%	5.46%	-6.19%	-16.57%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-10.99%	2.01%	-3.29%	-19.51%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	-15.89%	4.04%	2.58%	-24.79%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-4.50%	-17.96%	-8.18%	4.42%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-17.95%	-20.41%	-12.07%	6.95%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	-13.37%	-26.28%	-12.65%	5.44%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	44.24%	44.23%	55.94%	8.90%

Din analiza contrafactuală reiese că impozitul pe construcții speciale are următorul efect asupra acestui sector:

- Pe termen scurt afectează negativ semnificativ dinamica activelor fixe, profitabilitatea și rentabilitatea sectorului. Un impact negativ moderat se înregistrează asupra cifrei de afaceri;
- Pe termen mediu se menține impactul semnificativ asupra activelor fixe, asupra profitabilității, asupra rentabilității capitalurilor și a activelor. Se remarcă impactul negativ semnificativ asupra cifrei de afaceri.
- Pe termen lung impactul negativ semnificativ asupra cifrei de afaceri și profitabilității se menține.

Ocuparea în sector nu a fost influențată de introducerea acestui impozit pe construcții speciale. Din analiză reiese foarte clar că redresarea situației financiare ca urmare a aplicării acestui impozit s-a făcut cu diminuarea activelor și decapitalizare, care au accentuat și mai mult dinamica negativă cifrei de afaceri dar a îmbunătățit rentabilitatea activelor și capitalurilor (deși profitabilitatea a fost în scădere pe toate cele trei orizonturi de timp analizate).

Sinteza impactului asupra sectorului de comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gaze și al produselor derivate (CAEN 4671):

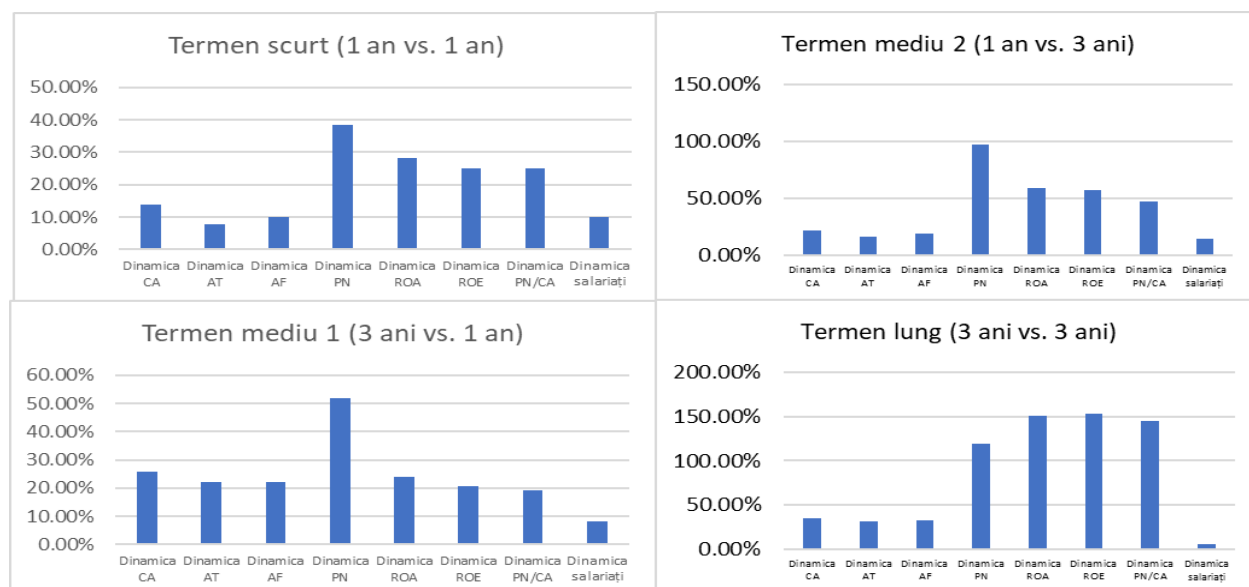
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Dinamica activelor fixe Profitabilitatea Rentabilitatea (capitalurilor, activelor)	Dinamica cifrei de afaceri	
Termen mediu	Dinamica activelor fixe Profitabilitatea Rentabilitatea (capitalurilor, activelor) Dinamica cifrei de afaceri		
Termen lung	Dinamica cifrei de afaceri Profitabilitatea		

3.9. Impactul asupra sectorului de comerț cu amănuntul total (CAEN: 4711)

În această categorie, în 2023, vorbim de **34.253 companii active**, cu activități de distribuție și de comerț alizare a combustibililor gazoși prin conducte, cu o cifră de afaceri totală de circa **28,8 miliarde euro** și cu un număr mediu de angajați total de **178.893 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	13.88%	7.88%	9.96%	38.52%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	25.88%	21.96%	22.21%	51.74%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	21.94%	16.80%	19.60%	97.66%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	34.78%	31.89%	32.36%	119.74%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	28.06%	24.95%	25.01%	9.90%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	24.13%	20.84%	19.24%	8.29%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	59.57%	57.60%	47.75%	14.95%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	151.15%	153.28%	144.98%	6.12%

Din analiza contrafactuală asupra acestui sector observăm că el a fost cel mai puțin afectat de impozitul pe construcții speciale. Totuși, observăm din comparația dinamicii 1 an vs. 1 an (termenul scurt) cu dinamica 3 ani vs. 1 an că, cel puțin pe termen scurt, există o încetinire clară a dinamicii cifrei de afaceri, dinamicii investițiilor în active fixe și a dinamicii activelor totale. Un alt impact vizibil este și asupra rentabilității (o deteriorare a rentabilității capitalurilor și activelor)

dar și asupra profitabilității. Chiar dacă introducerea impozitului pe construcții speciale nu a produs un efect negativ vizibil pe termen lung, pe termen scurt a produs o încetinire a vânzărilor și a investițiilor în acest sector și a redus semnificativ dinamica numărului de angajați pe termen lung.

Sinteza impactului asupra sectorului de comerț amănuntul total (CAEN 4711):

Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt			Dinamica cifrei de afaceri Dinamica investițiilor în active fixe Numărul de angajați
Termen mediu		Dinamica activelor totale Dinamica activelor fixe	Dinamica cifrei de afaceri
Termen lung	Numărul de salariați		

3.10. Impactul asupra sectorului de comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule (CAEN: 4730)

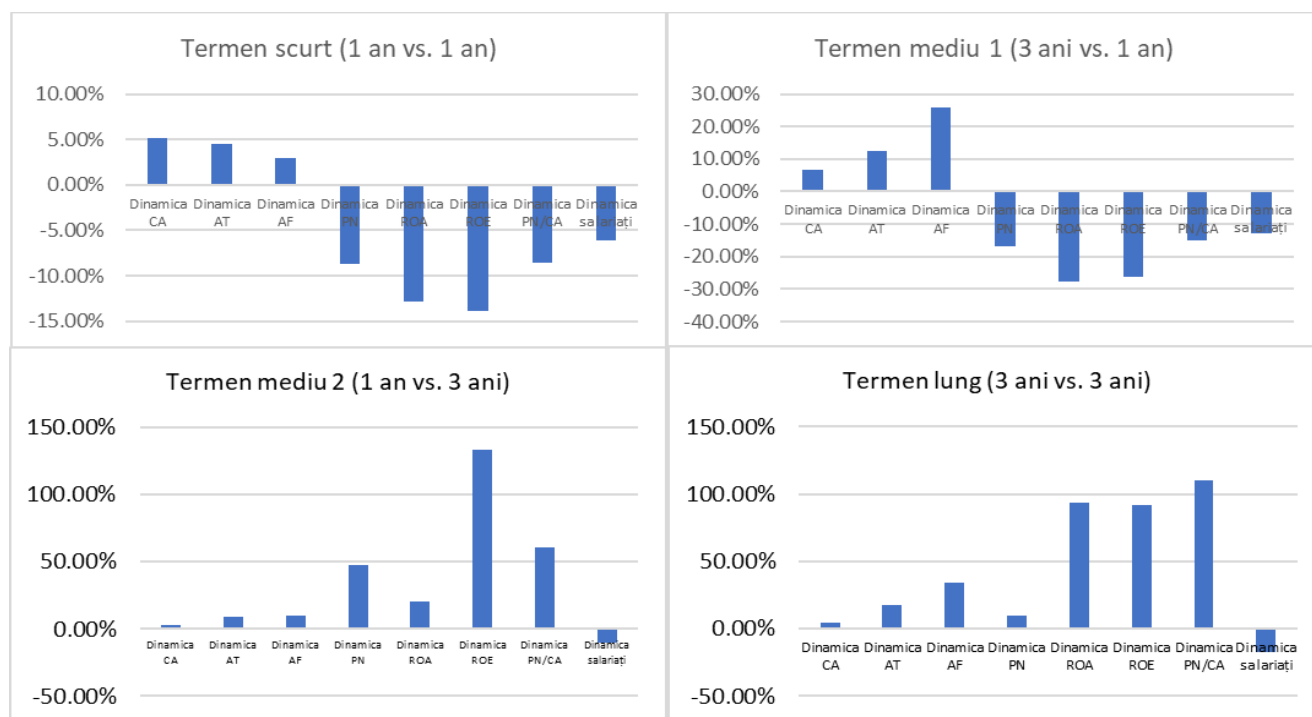
În această categorie, în 2023, vorbim de **1.023 companii active**, cu activități de comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule, cu o cifră de afaceri totală de circa **15,04 miliarde euro** și cu un **număr mediu de angajați total de 14.470 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	5.19%	4.49%	2.97%	-8.67%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	6.69%	12.62%	25.84%	-16.86%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	2.80%	9.28%	9.85%	47.34%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	4.19%	17.76%	34.47%	9.84%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	-12.91%	-13.83%	-8.55%	-6.09%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	-27.88%	-26.10%	-15.11%	-13.02%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	20.57%	133.68%	61.14%	-10.42%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	93.24%	91.97%	109.81%	-17.70%

În cazul acestui sector, din analiza contrafactuală, putem observa următoarele efecte generate de introducerea impozitului pe construcții speciale:

- Pe termen scurt au fost afectată negativ semnificativ:profitabilitatea, rentabilitatea și ocuparea în sector (numărul de angajați a fost mai mic după ce a fost introdus impozitul prin comparație cu anul de dinainte);
- Pe termen mediu deteriorarea rentabilității și a profitabilității se ameliorează ușor dar totul se întâmplă prin încetinirea semnificativă a cifrei de afaceri și prin continuarea deteriorării situației numărului de angajați. Un impact moderat se înregistrează și în cazul vânzărilor (ritmul de creștere încetinește brusc față de situația 1 an vs. 1 an) dar și în cazul activelor fixe care încetinesc față de primul an cu acest impozit;
- Pe termen lung se ameliorează situația rentabilității (capitalurilor și activelor) dar ocuparea în sector rămâne semnificativ afectată. Dinamica cifrei de afaceri și profitabilitatea sunt afectate moderat de către impozitul pe construcții speciale.

Sinteza impactului asupra sectorului de comerț amănuntul al carburanților pentru autovehicule (CAEN 4730):

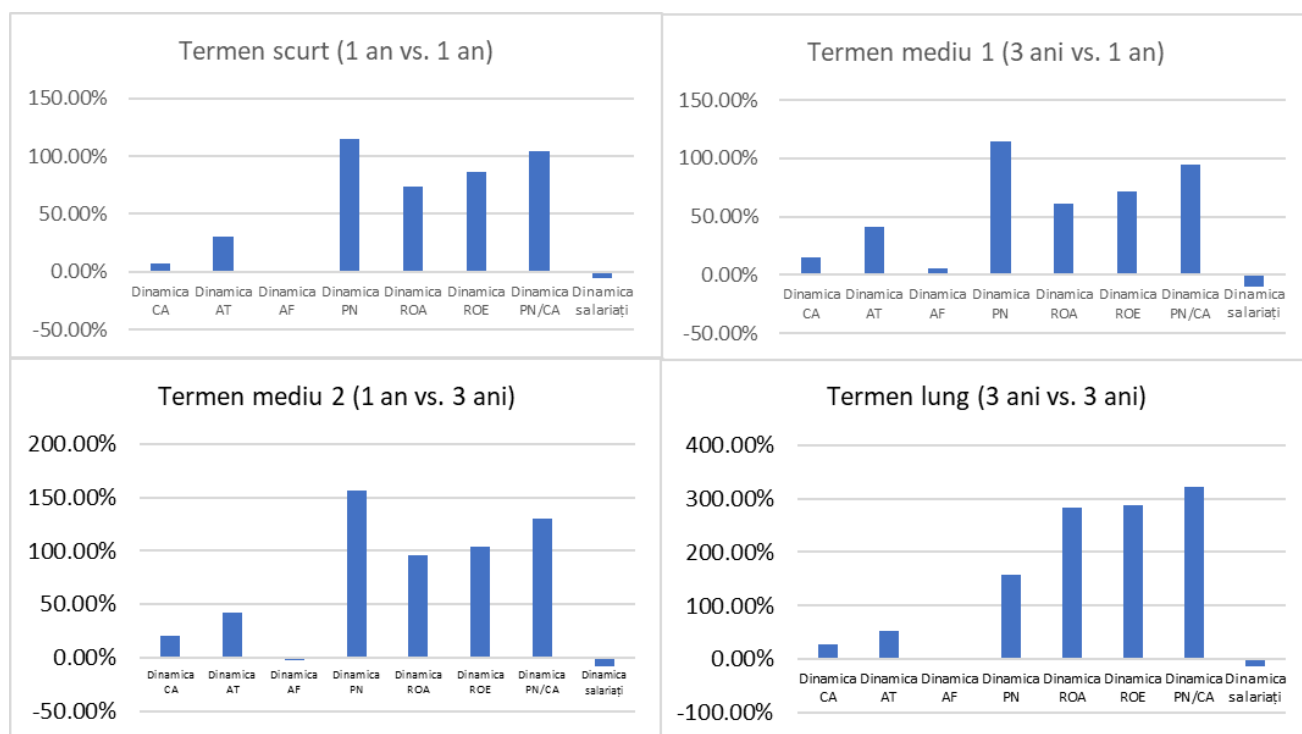
Orizontul de timp	Negativ puternic:	Negativ moderat:	Redus:
Termen scurt	Profitabilitatea (dinamica profit net, marja de profit net) Rentabilitatea (capitalurilor, activelor) Numărul de angajați		
Termen mediu	Numărul de angajați	Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale	
Termen lung	Numărul de angajați	Dinamica cifrei de afaceri	Profitabilitatea (dinamica profitului net)

3.11. Impactul asupra sectorului de transport prin conducte (CAEN: 4950)

În această categorie, în 2023, vorbim de **6 companii active**, cu activități de transport prin conducte, cu o cifră de afaceri totală de circa **509 milioane euro** și cu un **număr mediu de angajați total de 5.416 de salariați**.

Orizontul de timp	Dinamica CA	Dinamica AT	Dinamica AF	Dinamica PN
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	7.34%	30.85%	-0.37%	114.57%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	15.41%	40.91%	5.84%	114.59%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	20.19%	41.79%	-2.82%	156.32%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	28.91%	52.21%	3.18%	157.24%

Orizontul de timp	Dinamica ROA	Dinamica ROE	Dinamica PN/CA	Dinamica salariați
Termen scurt (1 an vs. 1 an)	73.49%	86.58%	104.70%	-5.39%
Termen mediu 1 (3 ani vs. 1 an)	60.53%	72.01%	94.25%	-9.68%
Termen mediu 2 (1 an vs. 3 ani)	96.44%	104.50%	130.15%	-8.06%
Termen lung (3 ani vs. 3 ani)	281.97%	288.46%	320.65%	-12.32%

Din analiza contrafactuală a acestui sector observăm următoarele:

- Pe termen scurt, se observă un impact negativ semnificativ asupra activelor fixe și asupra numărului de angajați din sector. Practic, costul acestei măsuri a fost suportat prin diminuarea investițiilor în active fixe, diminuarea stocului de active fixe și din reducerea personalului angajat;
- Pe termen mediu rămâne doar impactul moderat asupra numărului de angajați și asupra activelor fixe;
- Pe termen lung, pe lângă impactul moderat asupra activelor fixe și a numărului de angajați apare și un impact redus (dar vizibil) asupra cifrei de afaceri care încetinește, inclusiv pe fondul introducerii pe o perioadă mai îndelungată de timp a acestui impozit pe construcții speciale.

Sinteza impactului asupra sectorului de transport prin conducte (CAEN 4950):

Orizontul de timp	Negativ puternic	Negativ moderat	Redus
Termen scurt	Dinamica activelor fixe Numărul de angajați		
Termen mediu		Dinamica activelor fixe Numărul de angajați	
Termen lung		Dinamica activelor fixe Numărul de angajați	Dinamica cifrei de afaceri

3.12. Sinteza impactului potențial al introducerii impozitului pe construcții speciale dintr-o perspectivă sectorială

Din analiza sectorială reiese faptul că sectoarele incluse în analiză au fost afectate diferit de impozitul pe construcții speciale, în funcție de specificitățile modelului de afaceri din spatele lor. Sunt sectoare de activitate mai intensive în bunuri de capital care fac obiectul acestui impozit (cele din producția de energie, de exemplu) și alte sectoare mai puțin intensive în bunuri de capital (comerțul cu amănuntul). În plus, în anumite sectoare a fost mai ușor ca acest impozit să fie inclus în prețul către consumatori (sectoarele care nu au prețuri reglementate, de exemplu) și altele care au putut include acest impozit în preț, nefiind afectată nici rentabilitatea, nici profitabilitatea.

Sinteza impactului pe termen scurt pe sectoarele analizate:

Sectoarele analizate	CA total (EUR)	Companii active	Salariați	Impactul impozitului pe construcții speciale
Extracție de petrol brut și gaze naturale (0610 / 0620)	6,91 miliarde	13	5.536	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marjă de profit net) Dinamica cifrei de afaceri Numărul de salariați
Servicii anexe extracției de petrol brut și gaze naturale (0910)	715 milioane	112	5.408	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marjă de profit net)
Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului (1920)	3,60 miliarde	27	1.547	Dinamica activelor fixe
Producția de energie electrică (3511)	7,74 miliarde	1098	23.257	Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale Numărul de angajați
Transport și distribuție energie electrică (3512 / 3513)	2,52 miliarde	24	12.275	Profitabilitatea Rentabilitatea

				Dinamica cifrei de afaceri Numărul de angajați
Producția de gaze naturale (3521)	124,8 milioane	15	598	Profitabilitatea sectorului Rentabilitatea Numărul de angajați
Distribuție și comercializarea combustibililor gazoși prin conducte (3522 și 3523)	6.92 miliarde	74	11.196	Profitabilitatea Numărul de angajați Dinamica cifrei de afaceri
Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi, gazoși ai al produselor derivate (4671)	4,73 miliarde	790	5.886	Dinamica activelor fixe Profitabilitatea Rentabilitatea Dinamica cifrei de afaceri
Comerțul cu amănuntul total (4711)	28,8 miliarde	34.253	178.893	Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor fixe Numărul de angajați
Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule (4730)	15.04 miliarde	1.023	14.470	Profitabilitatea Rentabilitatea Numărul de angajați Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale
Sectorul de transport prin conducte (4950)	509 milioane	6	5,416	Dinamica activelor fixe Numărul de angajați
TOTAL SECTOARE ANALIZATE	76.64 miliarde EUR	37.429	246.043	

Sinteza impactului pe termen lung pe sectoarele analizate:

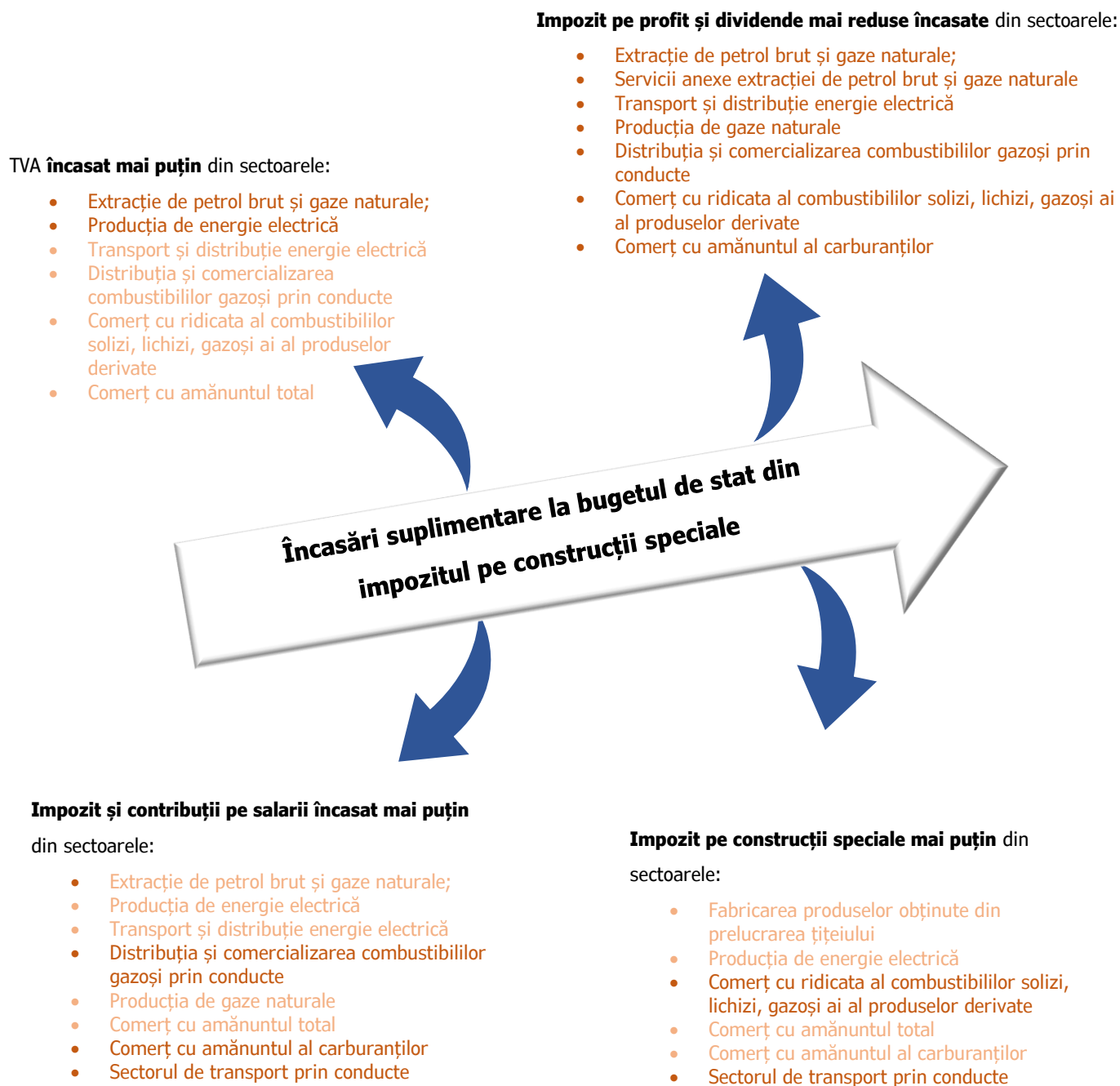
Sectoarele analizate	CA total (EUR)	Companii active	Salariați	Impactul impozitului pe construcții speciale
Extracție de petrol brut și gaze naturale (0610 / 0620)	6,91 miliarde	13	5.536	Rentabilitate (ROE, ROA) Profitabilitate (dinamica profit net, marjă de profit net) Dinamica cifrei de afaceri Numărul de salariați
Servicii anexe extracției de petrol brut și gaze naturale (0910)	715 milioane	112	5.408	Profitabilitate (dinamica profit net) Dinamică cifră de afaceri Rentabilitate (ROE, ROA) Numărul de angajați
Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țițeiului (1920)	3,6 miliarde	27	1.547	Profitabilitatea Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor fixe Dinamica activelor totale
Producția de energie electrică (3511)	7,74 miliarde	1098	23.257	Dinamica cifrei de afaceri Dinamica activelor totale Dinamica activelor fixe
Transport și distribuție energie electrică (3512 / 3513)	2,52 miliarde	24	12.275	Numărul de angajați
Producția de gaze naturale (3521)	124,8 milioane	15	598	Dinamica activelor fixe Profitabilitatea Numărul de angajați
Distribuție și comercializarea combustibililor gazoși prin conducte (3522 și 3523)	6.92 miliarde	74	11.196	Numărul de angajați
Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi, gazoși ai al produselor derivate	4,73 miliarde	790	5.886	Dinamica cifrei de afaceri Profitabilitatea
Comerțul cu amănuntul total (4711)	28,8 miliarde	34.253	178.893	Numărul de angajați

Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule (4730)	15.04 miliarde	1.023	14.470	Numărul de angajați
				Dinamica cifrei de afaceri
				Profitabilitatea
Sectorul de transport prin conducte (4950)	509 milioane	6	5,416	Dinamica activelor fixe
				Numărul de angajați
				Cifra de afaceri
TOTAL SECTOARE ANALIZATE	76,64 miliarde EUR	37.429	246.043	

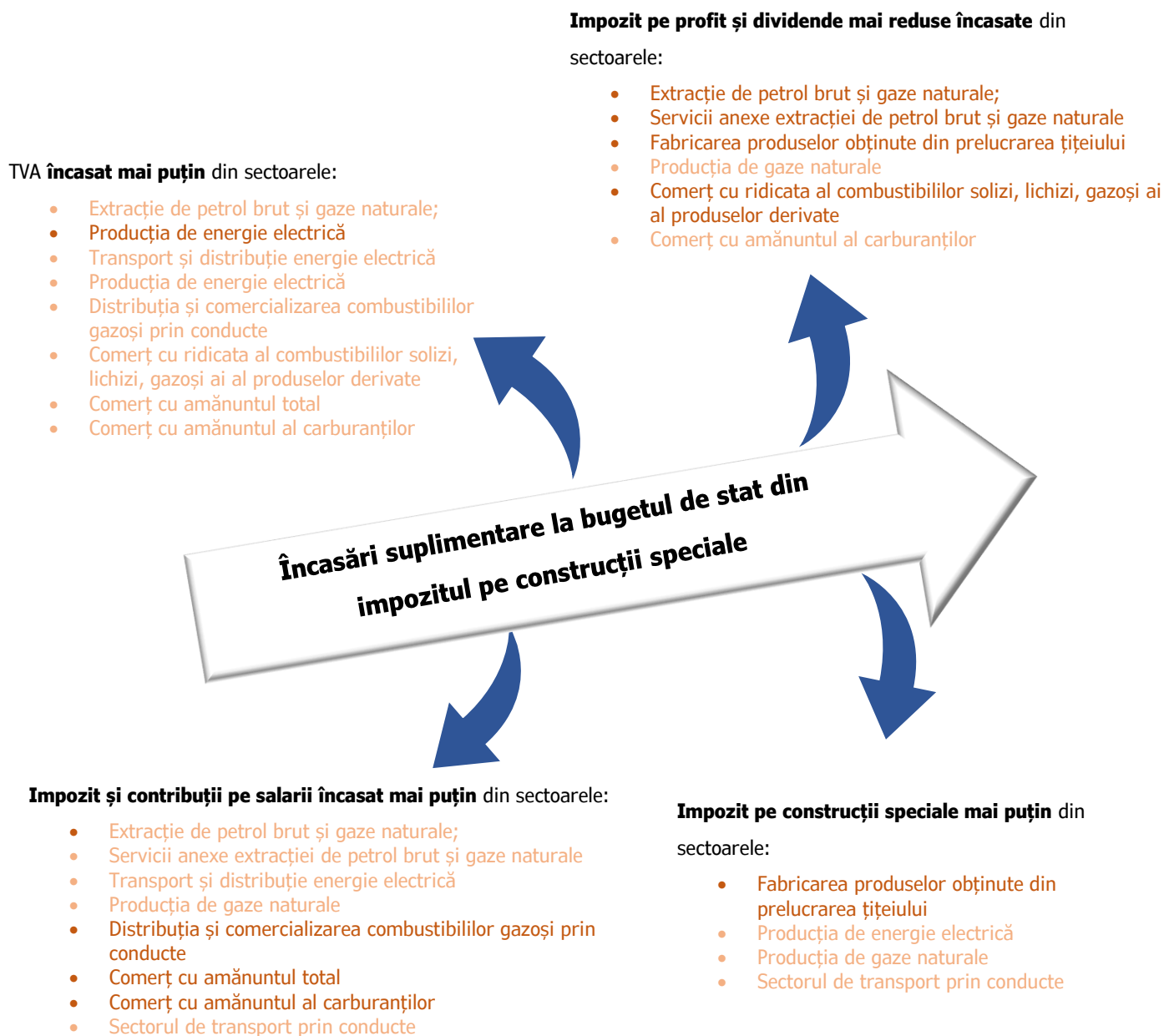
După cum se poate observa din agregarea impactului impozitului pe stâlp la nivel sectorial, putem desprinde următoarele concluzii foarte importante:

- Analiza a avut în vedere o cifră totală de afaceri de **77 miliarde euro** (cam ¼ din PIB-ul României în acest moment);
- Eșantionul total inclus în analiza contrafactuală a impactului impozitului pe construcții speciale este semnificativ și relevant pentru întreg mediul de afaceri din România (**37.429** companii active reprezintă mult peste 5% din totalul companiilor active). Numărul total de angajați este de **246.043**, de asemenea semnificativ și relevant pentru a extrapola aceste rezultate la nivelul întregii economii (mai ales că în analiză au fost incluse sectoarele de activitate cele mai relevante ca fiind afectate de acest impozit);
- Impactul, după cum se poate vedea este diferit pe termen scurt față de termenul lung, pe termen lung se observă o ușoară estompere a efectelor negative, mai ales pentru sectoarele care au putut introduce mai ușor în preț acest impozit pe construcții speciale;
- Există diferențe semnificative și importante de la un sector la altul, atât pe termen scurt cât și pe termen lung.
- Efectul direct al impozitului pe construcții speciale este însoțit și de o serie de efecte indirecte care explică un recul economic evident care s-a produs la nivelul sectoarelor analizate și care poate fi extrapolat la nivelul întregii economii. Deși estompat, acest recul s-a menținut și pe termen lung, nu a fost doar un efect de scurtă durată ceea ce demonstrează că acest impozit este destul de greu de asimilat în timp și că el generează anumite reacții adverse (incertitudine în deciziile investiționale, complică calculul economic, pune probleme de profitabilitate și rentabilitate, generează reacții legate de personalul angajat).

Impactul pe termen scurt la nivel sectorial asupra încasărilor la bugetul de stat:

Impactul pe termen lung la nivel sectorial asupra încasărilor la bugetul de stat:

Cu roșu mai închis este marcată intensitatea mai mare asupra scăderilor de încasări, conform rezultatelor obținute.

Având în vedere aceste efecte constatate prin analiza contrafactuală la nivel sectorial, apreciem că încasările suplimentare de impozit pe construcții speciale au fost însoțite de scăderi semnificative de alte impozite importante cum ar fi:

- **Încasări mai reduse de TVA:** pentru că a încetinit sau a scăzut cifra de afaceri sau pentru că s-au achiziționat mai puține active fixe;
- **Încasări mai reduse din impozitul pe profit:** pentru că a încetinit sau a scăzut profitabilitatea semnificativ pe perioada aplicării acestui impozit;
- **Încasări mai reduse din impozitul pe dividende:** pentru că a încetinit dinamica profitului sau chiar a scăzut profitabilitatea;
- **Încasări mai reduse din impozitul pe salarii:** pentru că a încetinit sau chiar a scăzut numărul angajaților la nivelul sectoarelor analizate, pe perioada aplicării acestui impozit;
- **Încasări mai reduse din impozitul pe construcții speciale:** pentru că a încetinit ritmul achiziției de noi active fixe, au fost înstrăinate active fixe mai puțin relevante pentru procesul de producție, au fost casate active fixe considerate că nu mai sunt utile în procesul de producție. Sunt sectoare unde dinamica activelor fixe a fost sever afectată, chiar putem vorbi de scăderea valorii totale a activelor fixe pe perioada aplicării acestui impozit, comparativ cu perioada anterioară.

Rezultatele obținute de noi sunt consistente cu rezultatele obținute din analiza contrafactuală pe execuția bugetară (secțiunea anterioară a studiului), concluzia fiind foarte clară: în cazul acestui impozit, **încasările nete au fost, mai degrabă, negative la final, impozitul generând în lanț scăderi de alte impozite încasate de stat dintr-o activitate economică afectată într-un mod foarte agresiv și direct de acest timp de măsură fiscală penalizatoare pentru activele generatoare de valoare adăugată în economie.** Analiza noastră demontrează încă odată și caracterul nociv extrem de complex al acestui impozit care se răsfârâge aproape instantaneu asupra altor taxe, creând o iluzie a încasărilor suplimentare din așa ceva de pe urma acestei măsuri.

Partea 4: Efectul fiscal de antrenare al impozitului pe construcții speciale

Orice impozit aplicat sistemului economic nu poate rămâne izolat la domeniul sau tipul de operator la care el se aplică. Impozitele sunt formă de intervenție brutală în sistemele economice, reprezintă bariere locale în calea producției de bunuri și servicii. Impozitele nu dezvoltă economia, generează efecte adverse, mai ales atunci când vizează capitalul sau bunurile de capital fără de care resursele naturale sau resursa umană rămân neutilizate sau slab utilizate. Așa cum am arătat în secțiunea anterioară, impozitul pe construcții speciale (principala măsură fiscală a perioadei 2014 – 2016) a generat efecte pe termen scurt și termen lung asupra:

- dinamicii cifrei de afaceri (a redus încasările din TVA),
- dinamicii activelor imobilizate sau activelor totale (reduceri din încasări de TVA),
- dinamicii profitului net (diminuare de impozit pe profit sau de impozite pe dividende pentru investitorii locali care le-au încasat și le-au raportat ca venituri)
- dinamicii numărului de salariați (reducerea contribuțiilor la pensie și sănătate asociate salariilor, reducerea impozitului pe venitul salarial).

Pentru a analiza acest tip de impact și pentru a-l estima pentru perioada următoare am plecat în analiză de la ultima situație financiară la nivel de an existentă în baza de date a Ministerului Finanțelor Publice (bilanț și cont de profit și pierdere consolidate) – anul 2023. Am colectat datele financiare din aceste documente pentru toate companiile asociate următoarelor coduri CAEN, considerate de noi ca fiind cele mai afectate de impozitul pe construcții speciale: 0610, 0620, 0910, 1920, 3511, 3512, 3513, 3521, 3522, 3523, 4671, 4711, 4730 și 4950. La nivelul anului 2023, consolidat pentru aceste CAEN-uri incluse în analiza noastră vorbim despre:

1. Cifra de afaceri totale în EUR: 76,37 miliarde euro;
2. Cifra de afaceri în lei: 378,03 miliarde lei
3. Număr total de salariați: 271.070 angajați
4. Active totale: 327,99 miliarde lei;
5. Active imobilizate: 198,84 miliarde lei;
6. Profit net consolidat: 29.8 miliarde lei;
7. Capitaluri proprii totale: 166,6 miliarde lei.

Pentru sectoarele consolidate de noi în această analiză, am calculat (pe baza datelor bilanțiere furnizate de baza de date a MFP) și trei rate de eficiență:

1. Marja de profit net: 9,03% (profitul net raportat la vânzările totale);
2. Rentabilitatea activelor totale (ROA): 7,89% (profitul generat de activele totale din spatele afacerilor dezvoltate de aceste sectoare);
3. Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE): 18,24% (profitul net generat de capitalul propriu total investit în afacerile din aceste sectoare).

Descrierea panelului de companii	Valoare
Cifra de afaceri (EUR)	76.37
Cifra de afaceri (lei)	378.03
Număr total de salariați	271070
Active totale	327.99
Active imobilizate	198.84
Profit net consolidat	29.78
Capitaluri proprii totale	166.60
Marja de profit net (profit net / CA)	9.03%
ROA	7.89%
ROE	18.24%

Ca o remarcă, se poate observa că nici marja comercială, nici rentabilitatea activelor totale și nici randamentul capitalului propriu nu au valori spectaculoase, deși vorbim de activități economice care generează o cifră de afaceri totală egală cu aproape 1/3 din PIB-ul României. Aceste valori recomandă foarte multă prudență și precauție cu privire la fiscalizarea acestor sectoare, orice intervenție brutală putând avea efecte nocive semnificative. În cazul acestor sectoare (care operează cu astfel de rate reduse de eficiență, rentabilitate și randament), aplicarea impozitului pe construcții speciale (adesea combinat și cu supraimpozitarea cifrei de afaceri sau supraimpozitarea profiturilor) duce cu atât mai mult la diminuarea activității, vânzarea de active imobilizate, disponibilizarea de forță de muncă și la reducerea profitabilității. Mai ales că acest fenomen a fost constatat de noi prin acest studiu și în varianta anterioară de aplicare a acestui impozit pe construcții speciale (2014 – 2016).

Pentru a estimat impactul asupra activității din sectoarele analizate am plecat de la efectele pe termen scurt și pe termen lung identificate de noi în analiza sectoarial contrafactuală pe varianta anterioară a impozitului pe construcții speciale (Secțiunea 3). Pentru analiza noastră am operat

doar cu efectul pe termen scurt (un an înainte și un an după aplicarea impozitului) și cu efectul pe termen lung (3 ani înainte, 3 ani după aplicarea impozitului); am exclus din analiză efectul pe termen mediu pe care l-am folosit doar pentru a înțelege mai bine evoluția sectoarelor pe cele două orizonturi de timp (scurt și lung). Am reținut doar acel impact negativ evident constatat la nivelul fiecărui sector (din analiza noastră a rezultat faptul că sectoarele pe care le-am avut în vedere au reacționat diferit la aplicarea acestui impozit pe construcții speciale) asupra: dinamicii cifrei de afaceri, dinamicii activelor totale, dinamicii activelor imobilizate, dinamicii profitului net și dinamicii numărului de angajați.

Sinteza acestor efecte este următoarea (în Anexa 4 am precizat valorile determinate prin aplicarea procentelor identificate în Secțiunea 3 la datele financiare aferente anului fiscal 2023):
PE TERMEN SCURT (doar efectele negative severe constatate la nivelul fiecărui sector):

0610 și 0620: dinamica cifrei de afaceri, dinamica profitului net, dinamica numărului de angajați;
0910: dinamica profitului net;
1920: dinamica activelor totale;
3511: dinamica activelor totale;
3512 și 3513: dinamica cifrei de afaceri, dinamica profitului net;
3521: dinamica cifrei de afaceri; dinamica profitului net;
3522 și 3523: dinamica profitului net, dinamica numărului de angajați;
4671: dinamica cifrei de afaceri, dinamica profitului net, dinamica activelor imobilizate;
4711: dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor totale, dinamica profitului net;
4730: dinamica profitului net, dinamica numărului de angajați;
4950: dinamica activelor imobilizate, dinamica numărului de angajați

PE TERMEN LUNG (doar efectele negative severe constatate la nivelul fiecărui sector):

0610 și 0620: dinamica cifrei de afaceri, dinamica profitului net, dinamica numărului de angajați;
0910: dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor totale, dinamica profitului net, dinamica numărului de angajați;
1920: dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor totale, dinamica profitabilității, dinamica numărului de angajați;

3511: dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor totale, dinamica profitabilității, dinamica numărului de angajați;

3512 și 3513: dinamica numărului de angajați;

3521: dinamica activelor imobilizate, dinamica numărului de angajați;

3522 și 3523: dinamica numărului de angajați;

4671: dinamica cifrei de afaceri, dinamica profitului net;

4711: dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor totale, dinamica profitului net;

4730: dinamica numărului de angajați;

4950: dinamica numărului de angajați.

În analiza noastră am ajustat acest impact negativ cu 50% pentru că valoarea actuală a impozitului pe construcții speciale este la jumătatea valorii din varianta anterioară a impozitului (0,5% în loc de 1%, deși în primul an de aplicare valoarea a fost chiar mai mare, de 1,5%). Mai mult, fiecare scădere la nivel de sector pe aspectele analizate (dinamica cifrei de afaceri, dinamica activelor totale etc.) a fost ajustată la 25%: pentru realismul analizei noastre, am optat pentru un procent mai conservator, considerând că doar 1/4 din scăderile constatate în analiza contrafactuală la nivel de sector pot fi explicate de introducerea acestui impozit.

Analiza a fost efectuată tot pe 3 scenarii:

- Un scenariu realist în care am preluat impactul așa cum a reieșit el din analiza contrafactuală la nivelul fiecărui sector;
- Un scenariu pesimist în care am ajustat cu 10% în creștere impactul negativ identificat la nivelul fiecărui sector și menționat în scenariul de bază;
- Un scenariu optimisit în care am ajustat cu 10% în scădere impactul negativ din scenariul de bază la nivelul fiecărei sector inclus în analiza noastră.

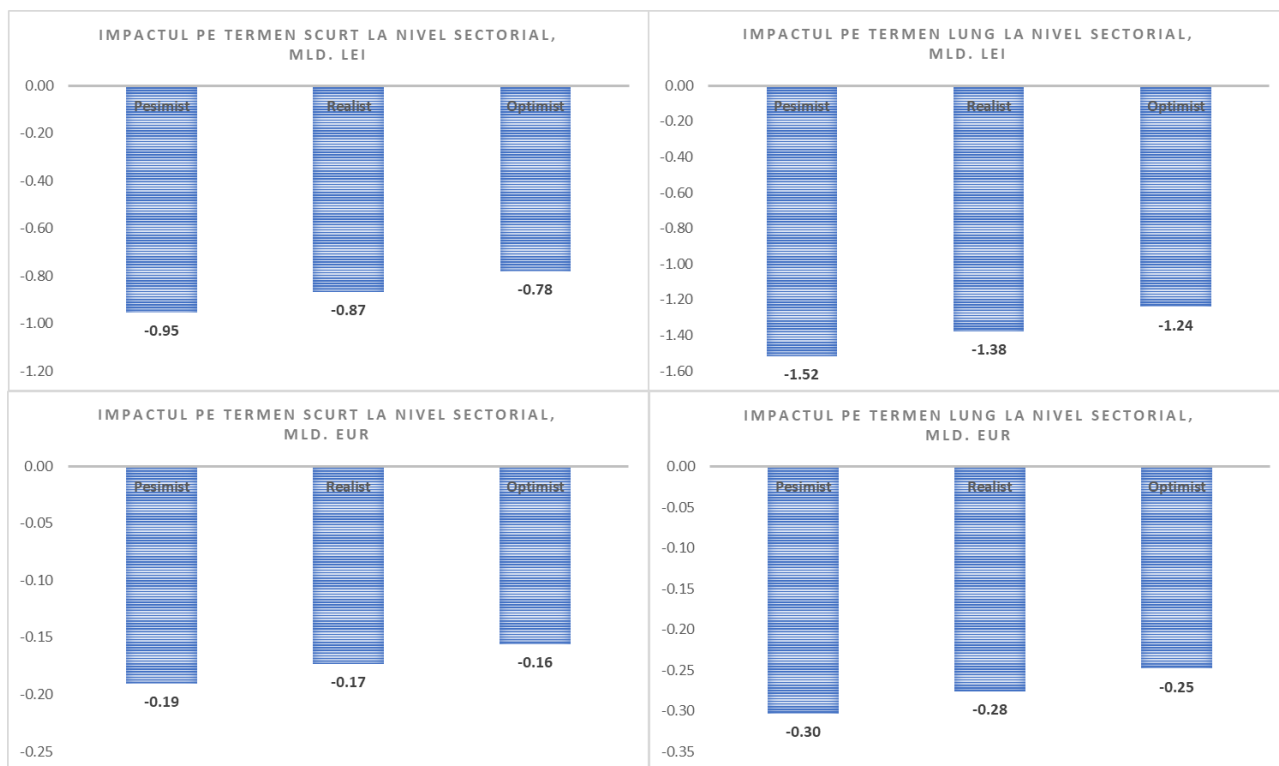
În baza estimărilor noastre, pornind de la situația economico-financiară a sectoarelor analizate și de la impactul sectorial constat de noi prin analiza contrafactuală la nivel de sector (Secțiunea 3) am identificat un impact negativ pe cele două orizonturi de timp:

- Termen scurt (la nivelul anului 2025);
- Termen lung (3 ani, la nivelul perioadei 2025 – 2027).

Acest impact negativ se referă la pierderile de TVA, impozit pe profit, impozit pe dividend, impozite pe salarii (inclusiv contribuții) ca urmare a efectelor identificate de noi pe care le are impozitul pe construcții speciale la nivelul fiecărui sector de activitate analizat.

În urma analizei noastre, am ajuns la concluzia că:

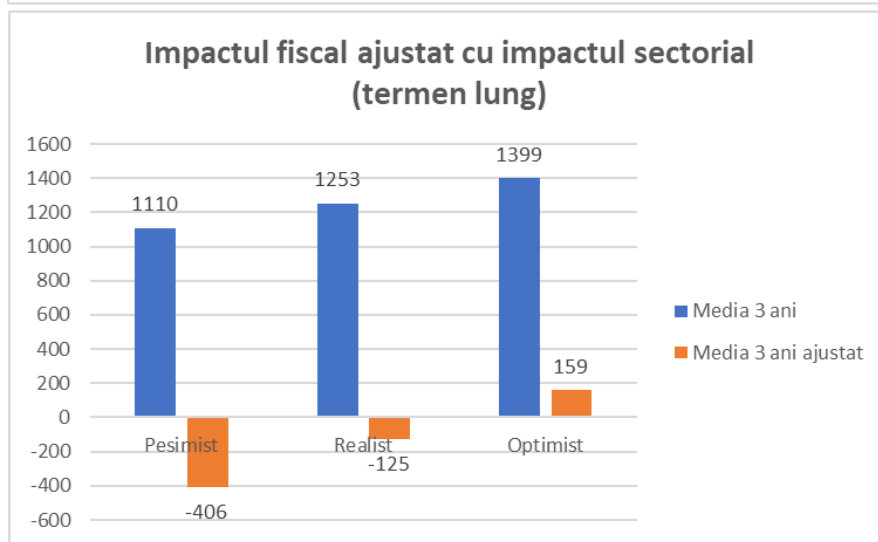
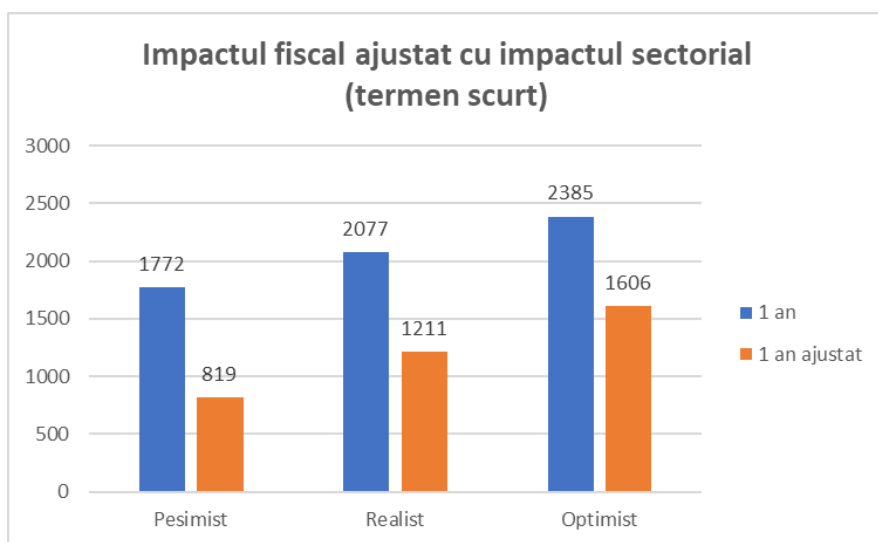
- Pe termen scurt, vorbim de o pierdere cumulată de impozite de circa 950 milioane lei (scenariul pesimist) și de circa 780 milioane de lei ca urmare a evoluțiilor nefavorabile la nivel de sector generate de aplicarea acestei taxe.
- Pe termen lung vorbim de o pierdere cumulată de impozite de circa 1,52 miliarde lei (scenariul pesimist) și de 1,24 miliarde lei în scenariul optimist, ca urmare a neîncasării unor taxe generată de reducerea vânzărilor, diminuarea activelor (totale, imobilizate), diminuarea numărului de angajați sau diminuarea profitabilității în sectoarele analizate.

Având în vedere aceste valori, am ajustat estimările noastre cu privire la încasările bugetare din Secțiunea 1, calculând un impact net asupra bugetului de stat prin luarea în considerare a acestor sume care nu se vor mai încasa de către stat ca urmare a efectelor adverse pe care impozitul

pe construcții speciale îl are în cazul sectoarelor considerate a fi cele mai vulnerabile la acest tip de impozit și care vizează diminuarea încasărilor de TVA, diminuarea încasărilor din impozitul pe profit, diminuarea încasărilor din impozitele și contribuțiilor pe salarii.

Dacă în primă fază am estimat, de exemplu, în varianta pesimistă că statul va încasa pe termen scurt o sumă echivalentă cu 1.772 miliarde lei, în varianta ajustată suma se reduce la doar 819 milioane lei ca urmare a impactului sectorial estimat de noi.

Pe termen lung, estimăm chiar că statul va pierde din încasarile în plus din impozitul pe construcții speciale, pentru că efectele adverse asupra celorlalte taxe (TVA, impozit pe profit, impozit pe dividend, impozite și contribuții pe salarii etc.) vor anula semnificativ din aceste încasări estimate a fi în plus la bugetul de stat.

Concluzia acestei analize sectoriale este una clară: în condițiile în care încasările din impozitul pe construcții speciale nu sunt unele spectaculoase, efectele contrare generate de introducerea acestuia în cazul sectoarelor economice cele mai afectate de taxă vor diminua și mai mult din aceste încasări. Analiza noastră demonstrează fără echivoc faptul că ceea ce încasează în plus statul din impozitul pe construcții speciale, pierde apoi pe partea de TVA și alte impozite importante.

Concluzii și recomandări

În acest studiu am analizat impactul potențial al impozitului pe construcții speciale pornind de la situația aplicării acestuia în perioada 2014 – 2016. Metoda folosită de noi a fost analiza contrafactuală cu extrapolarea rezultatelor la nivelul întregii economii pentru actuala perioadă de aplicare a acestui impozit, orizontul de timp avut de noi în vedere fiind 2025 – 2027.

În urma analizei efectuate am desprins următoarele concluzii fundamentale:

- Acest tip de impozit nu este aplicat astăzi nicăieri în lume, este un impozit pe care îl aplică doar țara noastră;
- Aplicarea acestui impozit se lovește de alte impozite pe care statul le aplică astăzi mediului de afaceri peste ceea ce se impozitează în mod uzual în alte țări (profitul, dividendul etc.): supraimpozitarea cifrei de afaceri, supraimpozitarea profiturilor. În bună măsură, aceleași companii suprataxate prin impozite suplimentare sunt afectate direct și de acest impozit. Aplicarea acestui impozit conduce astfel la o suprataxare nejustificată și discriminatorie pentru acele sectoare de activitate intensive în bunuri de capital, companii mari (cu cifră de afaceri importantă), companii din domenii strategice (petrol, gaz, energie).
- Acest impozit nu produce încasări semnificative în plus la bugetul de stat: pe termen scurt, poate aduce între circa 1,8 miliarde lei în plus la bugetul de stat (varianta pesimistă) și 2,4 miliarde lei (varianta optimistă); pe termen lung poate aduce circa 1,11 miliarde lei / an în plus în varianta pesimistă și 1,4 miliarde lei în varianta optimistă. Aceste sume reprezintă doar 0,73% din deficitul total pentru perioada următoare (în varianta pesimistă) și 0,92% din acest deficit (în varianta optimistă). Echivalentul în procente PIB este unul nesemnificativ: 0,06% în varianta pesimistă și 0,08% în varianta optimistă.
- Impozitul pe construcții speciale nu are cum să rezolve problema deficitului. Dimpotrivă, agravează și mai mult problemele structurale care îl generează, mai ales cele care afectează partea de venituri: duce la diminuarea activelor imobilizate, încetinește ritmul investițiilor, dă peste cap calculele economice, sporește incertitudinea și încrederea în stabilitatea fiscală etc.

- Analiza noastră a relevat faptul că impozitul pe construcții speciale are un impact diferit la nivelul principalelor sectoare de activitate afectate de acest impozit. De exemplu, în unele sectoare vorbim de un impact preponderent pe dinamica cifrei de afaceri sau pe dinamica activelor fixe, în alte sectoare vorbim de un impact localizat la nivelul dinamicii numărului de angajați. Unele sectoare pot pune mai ușor în preț acest impozit, profitabilitatea, rentabilitatea și eficiența (capitalurilor, activelor totale) fiind afectate diferit și ele. Există de asemenea și o diferență între impactul pe termen scurt și impactul pe termen lung;
- Efectele adverse ale acestui impozit se resimt în încasările ulterioare de alte taxe. De exemplu, diminuarea vânzărilor generează încasări mai mici din TVA, diminuarea profiturilor generează încasări mai mici din impozitul pe profit etc.
- Încasările în plus din impozitul pe construcții speciale (impozit pe proprietate) sunt astfel ajustate de încasări în minus din TVA, impozit pe profit, impozit pe muncă, impozit pe dividend ca urmare a ajustării activităților economice expuse la acest impozit. De exemplu, în scenariul pesimist, încasările bugetare în plus pe termen scurt sunt estimate la 1,78 miliarde lei dar pentru că avem un efect negativ asupra activității economice la nivel de sectoare, în final, încasările nete vor fi de doar 819 milioane lei, conform estimărilor noastre. Acest lucru face ca volumul încasărilor nete din impozitul pe construcții speciale să fie și mai mic decât cel estimat prin aplicarea directă a procentului la valoarea activelor care intră sub incidența acestuia iar ajustările estimate de noi sunt semnificative. Încă un argument în plus care arată că acest impozit nu reprezintă o soluție pentru deficitul bugetar ci este doar un element de stres în plus care inhibă activitatea economică și care reduce astfel baza de impozitare și șansele de redresare a deficitului bugetar.

Având în vedere aceste rezultate consistente și relevante obținute în baza studiului nostru propunem următoarele:

- Renunțarea de urgență la acest impozit pe investiții și pe dezvoltarea activității economice, un impozit care nu se regăsește nicăieri în lume, un impozit care are efecte adverse evidente asupra dinamicii cifrei de afaceri, dinamicii activelor totale, dinamicii activelor imobilizate, dinamicii ocupării cu forță de muncă, dinamicii profitului net. Mediul fiscal

din România trebuie să funcționeze cu mai puține taxe, cu mai multă claritate și predictibilitate în privința măsurilor fiscale și cu eliminarea tuturor măsurilor fiscale care generează mai mult deficit (au un impact net negativ, încasările din aceste taxe fiind mai mici prin comparație cu pierderile din neîncasarea altor taxe ca urmare a unor activități economice importante care se restrâng sau se ajustează semnificativ). În plus, contextul actual macroeconomic și microeconomic nu justifică introducerea unei astfel de bariere, cu atât mai mult cu cât eforturile în perioada următoare trebuie concentrate semnificativ pe lărgirea bazei de impozitare prin atragerea de investiții și investitori noi care să prelucreze și să adauge valoare economică resurselor de care dispunem (gaze naturale, resurse minerale, capital uman etc.).

- O alternativă la renunțarea la acest impozit poate fi înlocuirea lui cu măsuri fiscal-contabile care sunt mult mai puțin nocive pentru mediul de afaceri: eliminarea temporară a facilităților de amortizare a mijloacelor fixe incluse în categoria de "construcții speciale", aplicarea unei amortizări decelerate acestor active, extinderea duratei de amortizare acceptată pentru acest tip de active (dublarea perioadei de amortizare), reglementări fiscale speciale pentru valoarea reziduală a echipamentelor sau pentru diferențele din reevaluarea activelor imobilizate care sunt incluse în categoria de "construcții speciale".

Lista anexelor:

- **Anexa 1:** Execuția bugetară pe perioada 2011 – 2016
- **Anexa 2:** Sinteza principalelor modificări legislative cu caracter fiscal 2014 – 2016
- **Anexa 3:** Sinteza execuției bugetare pe perioada 2022 – 2024 (secțiunea venituri bugetare)
- **Anexa 4:** Sinteza efectelor impozitului pe construcții speciale asupra sectoarelor incluse în analiza sectorială

Anexa 1: Execuția bugetară pe perioada 2011 – 2016

Valorile nominale din execuția bugetară	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Venituri totale	181567	193148	200046	213834	233554	223722
Venituri curente	173541	184031	190649	199774	215401	215619
Venituri fiscale	104687	114045	119110	124974	138302	136406
Impozit pe profit	10309	10855	10926	12238	13824	15442
Impozit pe salarii	19076	20957	22736	23692	26640	27756
Impozit pe proprietate	3976	4060	4403	6185	5738	5898
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	69558	76127	78775	80352	89208	84127
TVA	47917	50516	51827	50878	57132	51675
Accize	19105	20260	21106	24095	26018	26957
Alte impozite pe bunuri și servicii	303	2082	1521	2589	2702	2250
Taxe pe utilizarea bunurilor	2234	3269	4320	2790	3356	3245
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	674	707	620	643	816	883
Alte impozite fiscale	372	367	385	417	449	717
Excedent / deficit	-23837	-14774	-15771	-12493	-10361	-18294

Sursa datelor: Ministerul Finanțelor Publice

Procent din PIB	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Venituri totale	33.1	33.0	32.0	31.7	33.1	29.5
Venituri curente	31.7	31.4	30.5	29.6	30.6	28.4
Venituri fiscale	19.1	19.5	19.0	18.5	19.6	18.0
Impozit pe profit	1.9	1.9	1.7	1.8	2.0	2.0
Impozit pe salarii	3.5	3.6	3.6	3.5	3.8	3.7
Impozit pe proprietate	0.7	0.7	0.8	0.9	0.8	0.8
Impozite pe bunuri și servicii (TVA, accize)	12.7	13.0	12.6	11.9	12.7	11.1
TVA	8.7	8.6	8.3	7.5	8.1	6.8
Accize	3.5	3.5	3.4	3.6	3.7	3.6
Alte impozite pe bunuri și servicii	0.1	0.4	0.2	0.4	0.4	0.3
Taxe pe utilizarea bunurilor	0.4	0.6	0.7	0.4	0.5	0.4
Impozite pe comerț exterior (taxe vamale)	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Alte impozite fiscale	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Excedent / deficit	-4.4	-2.5	-2.5	-1.9	-1.5	-2.4

Sursa datelor: Ministerul Finanțelor Publice

Anexa 2: Sinteza principalelor modificări legislative cu impact fiscal în perioada 2014 - 2016

Anul	Sinteza modificărilor fiscale relevante pentru mediul de afaceri
2014	- Impozitul pe profit: au fost introduse clarificări cu privire la dividende, cheltuielile cu sponsorizările au fost considerate nedeductibile fiscal până la un anumit plafon, - Impozitul pe dividend a fost scos pentru cei care dețin mai mult de 10% din capitalul social; - Impozitul pe venitul microîntreprinderilor: a fost extinsă lista veniturilor neimpozabile și au fost incluse în impozitare reducerile comerciale și diferențele de curs de schimb valutar pentru trimestrul 4; - S-a introdus contribuție la sănătate de 5,5% pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor (după deducerea unei sume forfetare de 25% din valoarea chiriei sau rentei); - TVA la încasare a devenit opțională; - O majorare semnificativă (între 15 și 20%) a accizei la carburanți începând cu 1 aprilie 2014; - Introducerea impozitului pe construcții speciale de 1,5% (cea mai importantă măsură fiscală în 2014). - Creșterea cu 25% a redevențelor aplicate exploatărilor de resurse naturale (cu excepția metalelor nobile și cărbunilor)
2015	- Reducerea de TVA de la 24% la 9% la toate alimentele; - Scutiri de impozitul pe venit pentru persoanele cu handicap; - Fiscalizarea bacșişului atât la nivelul persoanei fizice cât și la nivelul societății; - Ajustarea formulei de calcul a accizei pentru bere, vinuri spumoase, țigarete; reactualizarea garanțiilor de către antrepozitarii de produse accizabile; - Scutirea la plata a contribuției de sănătate pentru diverse categorii de persoane - Câteva mici modificări privind impozitul pe construcții speciale datorat la bugetul de stat (a fost redusă valoarea impozitului de la 1,5% la 1%).
2016	- Impozitul pe profit: redefinirea cheltuielilor deductibile fiscal, extinderea listei de bunuri cărora li se aplică facilitatea fiscală pentru profitul reinvestit, extinderea veniturilor neimpozabile, majorarea plafonului pentru cheltuieli sociale la 5% - Introducerea unei contribuții obligatorii la pensie de 10,5% pentru PFI; - Scăderea cotei de impozitare pe dividende de la 16% la 5%; - Reducerea cotei de TVA de la 24% la 20% și menținerea cotei de TVA redus la 9%/5% (cea mai importantă măsură fiscală a anului); - Ajustarea ușoară a impozitului pe clădiri; - Menținerea impozitului de 1% pe construcții speciale până la 1 ianuarie 2017.

Sursa: ANAF / Ministerul Finanțelor Publice

Anexa 3: Sinteza execuției bugetare 2022 – 2024 pe partea de venituri bugetare

	2022		2023		2024	
VENITURI TOTALE	460,086.5	32.2	521,447.3	32.9	574,598.8	32.6
Venituri curente	409,969.2	28.7	452,346.8	28.6	530,281.4	30.1
Venituri fiscale	230,464.4	16.1	251,032.9	15.9	291,708.1	16.5
Impozitul pe profit, salarii, venit si castiguri din capital	65,133.6	4.6	75,024.4	4.7	90,776.7	5.1
Impozitul pe profit	26,664.8	1.9	29,127.3	1.8	35,979.1	2.0
Impozitul pe salarii si venit	33,707.6	2.4	40,411.5	2.6	49,044.8	2.8
Alte impozite pe venit, profit si castiguri din capital	4,761.1	0.3	5,485.6	0.3	5,752.8	0.3
Impozite si taxe pe proprietate	6,821.7	0.5	7,242.9	0.5	8,286.6	0.5
Impozite si taxe pe bunuri si servicii	155,288.9	10.9	165,720.4	10.5	189,060.3	10.7
TVA	94,090.6	6.6	104,334.7	6.6	120,946.1	6.9
Accize	35,312.8	2.5	37,260.3	2.4	46,328.1	2.6
Alte impozite si taxe pe bunuri si servicii	19,163.8	1.3	17,090.7	1.1	13,413.7	0.8
Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizarii bunurilor sau pe desfasurarea de activitati	6,721.8	0.5	7,034.6	0.4	8,372.4	0.5
Impozit pe comertul exterior si tranzactiile internationale (taxe vamale)	1,938.7	0.1	1,713.5	0.1	1,926.8	0.1
Alte impozite si taxe fiscale	1,281.6	0.1	1,331.7	0.1	1,657.7	0.1

Sursa: ANAF / Ministerul Finanțelor Publice

Anexa 4: Execuția bugetară pe perioada 2011 – 2016

CAEN 6110 & 6120	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Profitabilitatea	-41.60%	-102053342	-92775766	-83498189.25
Dinamica cifrei de afaceri	-3.83%	-38049573	-34590521	-31131469
Numărul de angajați	-5.10%	-303125	-275568	-248011
	TOTAL	-140406040	-127641855	-114877669

CAEN 6110 & 6120	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Profitabilitatea	-66.64%	-163481604	-148619640	-133757676.2
Dinamica cifrei de afaceri	-16.19%	-160841408	-146219462	-131597515
Numărul de angajați	-20.32%	-49064826	-44604388	-40143949
	TOTAL	-373387838	-339443489	-305499140

CAEN 0910	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Profitabilitatea	-43.25%	-6264891	-5695356	-5125819
	TOTAL	-6264891	-5695356	-5125820

CAEN 0910	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Profitabilitatea	-52.35%	-7583053	-6893685	-6204316
Dinamica cifrei de afaceri	-16.14%	-12571324	-11428476	-10285628
Numărul de angajați	-15.80%	-376939	-342672	-308405
Dinamica activelor totale	-2.35%	-3256814	-2960740	-2664666
	TOTAL	-23788130	-21625573	-19463015

CAEN 1920	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica activelor totale	-12.58%	-855518	-777743	-699969
	TOTAL	-855518	-777743	-699969

CAEN 1920	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Profitabilitatea	-47.02%	-453062	-411875	-370687
Dinamica cifrei de afaceri	-16.57%	-2444865	-2222605	-2000344
Numărul de angajați	-15.80%	-23799	-21636	-19472
Dinamica activelor totale	-14.82%	-1007851	-916228	-824606
	TOTAL	-3929578	-3572344	-3215109

CAEN 3511	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica activelor totale	-9.38%	-179996053	-163632775	-147269498
	TOTAL	-179996053	-163632775	-147269498

CAEN 3511	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Profitabilitatea	-5.56%	-23376982	-21251802	-19126622
Dinamica cifrei de afaceri	-15.16%	-127820061	-116200055	-104580050
Numărul de angajați	-5.11%	-526505	-478641	-430777
Dinamica activelor totale	-12.56%	-241018169	-219107426	-197196684
	TOTAL	-392741718	-357037925	-321334133

3512 & 3513	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica cifrei de afaceri	-1.54%	-4229017	-3844561	-3460105
Dinamica profitului net	-16.08%	-5319989	-4836353	-4352718
	TOTAL	-9549006	-8680914	-7812823

3512 & 3513	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Numărul de angajați	-9.45%	-513903	-467185	-420466
	TOTAL	-513903	-467185	-420466

CAEN 3521	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica cifrei de afaceri	-4.24%	-576401	-524001	-471600
Dinamica profitului net	-44.77%	-414022	-376384	-338746
	TOTAL	-990423	-900385	-810346

25%

CAEN 3521	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Numărul de angajați	-2.64%	-6982	-6348	-5713
Dinamica activelor fixe	-2.60%	-108128	-98298	-88468
	TOTAL	-115110	-104646	-94181

CAEN 3512 & 3513	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica profitului net	-39.61%	-14952270	-13592973	-12233676
Numărul de angajați	-24.00%	-1189682	-1081529	-973376
	TOTAL	-16141952	-14674502	-13207052

CAEN 3512 & 3513	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Numărul de angajați	-33.67%	-1669024	-1517295	-1365565
	TOTAL	-1669024	-1517295	-1365565

CAEN 4671	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica profitului net	-6.77%	-1957645	-1779677	-1601710
Dinamica cifrei de afaceri	-2.21%	-11376424	-10342204	-9307984
Dinamica activelor fixe	-7.10%	-2460678	-2236980	-2013282
	TOTAL	-15794748	-14358862	-12922975

CAEN 4671	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica profitului net	-24.79%	-7168393	-6516721	-5865049
Dinamica cifrei de afaceri	-15.89%	-81797007	-74360915	-66924824
	TOTAL	-88965399	-80877636	-72789872

CAEN 4711	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica profitului net	-13.22%	-20172858	-18338962	-16505065
Dinamica cifrei de afaceri	-12.00%	-376432084	-342210986	-307989887
Dinamica activelor totale	-14.08%	-180078053	-163707321	-147336589
	TOTAL	-576682995	-524257268	-471831541

CAEN 4711	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Dinamica profitului net	-22.08%	-33692640	-30629673	-27566705
Dinamica cifrei de afaceri	-12.84%	-402782330	-366165755	-329549179
Dinamica activelor totale	-15.09%	-192995584	-175450531	-157905478
	TOTAL	-629470554	-572245958	-515021362

CAEN 4730	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Numărul de angajați	-6.09%	-390404	-354913	-319421
Dinamica profitului net	-8.67%	-4930313	-4482103	-4033892
	TOTAL	-5320717	-4837015	-4353314

CAEN 4730	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Numărul de angajați	-17.70%	-1134671	-1031519	-928367
	TOTAL	-1134671	-1031519	-928367

CAEN 4950	Termen scurt (2025)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Numărul de angajați	-5.39%	-129281	-117528	-105775
Dinamica activelor fixe	-0.37%	-401584	-365077	-328569
	TOTAL	-530866	-482605	-434345

CAEN 4950	Termen lung (2025 - 2027)			
	Scenariul:	Pesimist	Realist	Optimist
Numărul de angajați	-12.32%	-295500	-268636	-241773
	TOTAL	-295500	-268636	-241773

Sectoarele de activitate	Termen scurt (2025)			Termen lung (2025 - 2027)		
	Pesimist	Realist	Optimist	Pesimist	Realist	Optimist
CAEN 0610 și 0620	-140406040	-127641855	-114877669	-373387838	-339443489	-305499140
CAEN 0910	-6264891	-5695356	-5125820	-23788130	-21625573	-19463015
CAEN 1920	-855518	-777743	-699969	-3929578	-3572344	-3215109
CAEN 3511	-179996053	-163632775	-147269498	-392741718	-357037925	-321334133
CAEN 3512 și 3513	-9549006	-8680914	-7812823	-513903	-467185	-420466
CAEN 3521	-990423	-900385	-810346	-115110	-104646	-94181
CAEN 3522 & 3523	-16141952	-14674502	-13207052	-1669024	-1517295	-1365565
CAEN 4671	-15794748	-14358862	-12922975	-88965399	-80877636	-72789872
CAEN 4711	-576682995	-524257268	-471831541	-629470554	-572245958	-515021362
CAEN 4730	-5320717	-4837015	-4353314	-1134671	-1031519	-928367
CAEN 4950	-530866	-482605	-434345	-295500	-268636	-241773

	Termen scurt (2025)			Termen lung (2025 - 2027)		
	Pesimist	Realist	Optimist	Pesimist	Realist	Optimist
TOTAL (mld. lei)	-0.95	-0.87	-0.78	-1.52	-1.38	-1.24

	Termen scurt (2025) mld. EUR			T. lung (2025 - 2027) mld. EUR		
	Pesimist	Realist	Optimist	Pesimist	Realist	Optimist
TOT. (mld. EUR)	-0.19	-0.17	-0.16	-0.30	-0.28	-0.25